Kelam XLV: **ÇOCUK AKİDESİ**
-Fıtrata Atılan İlahî İmza-

Yazar Ruhullah ÖZ
Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, ozruhullah@gmail.com

Editör Dr. Hüseyin ZAMUR
Kapak ve dizgi: klm YAYINLARI
Baskı: 1
ISBN: 978-625-8386-44-8
Kahramanmaraş 2024
klm YAYINLARI
https://www.klmyayinlari.com/
klmyayinlari@gmail.com
0 544 886 89 99

TEDARİK: https://www.google.com/search?q=inpublisher:KLM&sca_esv=3e4a05f9a46c92ca&hl=tr&tbs=bkt:b&tbm=bks&sxsrf=ADLYWIJcuhy9_OYNc1ArHWoh-BCs2N4PSFA:1733303278682&ei=7htQZ5aoKcyVxc8PnIeXQI&start=0&sa=N&ved=2ahUKEwiW19rx4Y2KAxXMSvEDHZzDJS84KBDy0wN6BAgQEAQ&biw=1280&bih=598&dpr=1.5

Atıf: ARDOĞAN, Recep, *Çocuk Akidesi -Fıtrata Atılan İlahî*

İmza-, ed. Dr. Hüseyin ZAMUR, klm Yayınları, Kahramanmaraş, 2024.

BİBLİYOGRAFYA ####### ####### Abdulbâkī, Muhammed Fuâd b. *el-Muʿcemü'l-müfehres li-elfâẓi'l-Ḳurʾâni'l-Kerîm*. Beyrut: Dâru'l-amarife, 2009. ####### Adam, Baki. "Yahudilik". *Yaşayan Dünya Dinleri*. ed. Şinasi Gündüz. 220-237. Ankara: DİB Yayınları, 2016. ####### Ahmed b. Hanbel, Ebû Abdillâh Ahmed b. Muhammed eş-Şeybânî el-Mervezî. *el-Müsned*. thk. Şuayb Arnut - Adil Murşid. 9 Beyrut: Müessesetü'r-risale, 1. Basım, 2001. ####### Akar, Muhlis-Eser, Ercan. *Zekâtı Anlamak*. Ankara: DİB Yayınları, 2012. ####### Akbulut, Ahmet. *Nübüvvet Meselesi Üzerine*. Ankara: Birleşik yayınları, 1992. ####### Akdoğan, Mehmet Nur. *İslam'da Meleklere İman*. Ankara: DİB Yayınları, 2019. ####### Arâbî, Muhyiddin İbn. *Kitâbu'l-Celâl ve'l-Cemâl, Resâilü İbnu'L-Ârâbî*. Beyrut: Dârü İhyâü't-Türasi'l-Arabî, 1968. ####### Ardoğan,

Recep. *Âmentü Şerhi -İslam İnanç Esasları-*. İstanbul: Kelm Yayınları, 2017. ####### Baloğlu, Adnan Bülent. "Ahiret İnkarcıları: Hiçliğin Kucağında Eriyenler". *Ahiret Bilinci*. ed. Elif Erdem. 55-63. Ankara: DİB Yayınları, 2020. ####### Bebek, Adil. "Sûr". *DİA İslam Ansiklopedisi*. 37/534-535. İstanbul: DİB Yayınları, 2009. ####### Bilici, Ali Baz. "Çocukta Dini Duygunun Teşekkülü". *Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 14/1 (2012), 189-219. ####### Bilmen, Ömer Nasuhi. *Mülahhas İlm-i Tevhid Akaid-i İslamiyye*. İstanbul: 1962. ####### Bilmen, Ömer Nsuhi. *Muvazzah İlm-i Kelam*. İstanbul: Ergin Kitapevi, 1959. ####### Birişik, Abdulmhamit. "Kur'an". *DİA İslam Ansiklopedisi*. 36. Ankara: DİA, 477-478. Baskı, 2002. ####### Buhârî, Ebû Abdillâh Muhammed b. İsmâîl b. İbrâhîm el-Cu‘fî el-. *el-Câmiʿu’l-müsnedü’ş-şaḥîḥu’l-muḫtasar min umûri*

Resûlillâh şallallâhü ʿaleyhi ve sellem ve sünenihî ve eyyâmih. thk. Mustafa Dîb el-Bugâ. 6 Beyrut: Dar İbn Kesîr, 1987. ####### Bulut, Halil İbrahim. "Mucize". *DİA İslam Ansiklopedisi*. 30/350-352. Ankara: DİB Yayınları, 1999. ####### Bûtî, Muhammed Said Ramazan. *Kübre'l-yekînayi'l-kevniyye*. Dimeşk: Daru'l-ilm, 1977. ####### Cebeci, Lutfullah. "Mikail". *DİA İslam Ansiklopedisi*. 30/45-46. Ankara: DİB Yayınları, 2020. ####### Cebeci, Lutfullah. "İsrafil". *DİA İslam Ansiklopedisi*. 23/180-181. İstanbul: DİB Yayınları, 2021. ####### Çelebi, Bekir Topaloğlu - İlyas. *Kelam Terimleri Sözlüğü*. Ankara: İSAM Yayınları, 2010. ####### Çelebi, İlyas. *İslam'ın İnanç Esasları*. İstanbul: İSAM Yayınları, 2009. ####### Çelebi, İlyas. "Ahiret Yolculuğu Bu Yolculuğun Aşamaları ve Ahiret yurdu". *Ahiret Bilinci*. ed. Elif Erdem. 65-80. Ankara: DİB Yayınları, 2020. ####### Dağ,

Mehmet. "Dünya-Ahiret Bütünlüğünün Kur'anî Temelleri". *Ahiet Bilinci*. ed. Elif Erdem. Ankara: DİB Yayınları, 2020. ####### Düzgün, Şaban Ali. *Allah-Tabiat ve Tarih*. Ankara: OTTO Yayınları, 2016. ####### el-İsfehanî, Ragıb. *Mutluluğun Kazanılması*. çev. Mustafa Solmaz. İstanbul: Sufi Kitap yayınları, 2022. ####### Erbaş, Ali. *Melekler Alemi*. İstanbul: Nun Yayıncılık, 2012. ####### Erbaş, Ali. "Melek". *DİA İslam Ansiklopedisi*. 29/37-39. Ankara: DİB Yayınları, 2020. ####### Erul, Bünyamin-Keleş, Ekrem. *Haccı Anlamak*. ed. Huriye Martı, Ankara: DİB Yayınları, 2018. ####### Esen, Muammer. *İslam İnanç Esasları (Peygamberlere İman)*. Ankara: Grafiker Yayınları, 2013. ####### Eş'arî, Ebu'l-Hasan el-. *Makâlâü'l-İslâmiyyîn*. çev. Ömer Aydın-Mehmet Dalkılıç. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, 2019. ####### Gazzâlî, Ebû Hâmid Muhammed b. Muhammed

b. Muhammed b. Ahmed el-. *İḥyâʾü ʿulûmi'd-dîn'in*. çev. A. Serdaroğlu. 4 İstanbul: Bedir yayınları, 1979. ####### Gazzâlî, Ebû Hâmid Muhammed b. Muhammed b. Muhammed b. Ahmed el-. *Kavaidu'l-akaid*. thk. Musa Muhammed Ali. Beyrut: Alemu'l-kutub, 1985. ####### Gazzâlî, Ebû Hâmid Muhammed b. Muhammed b. Muhammed b. Ahmed el-. *el-Maḳṣadü'l-esnâ fî şerḥi (meʿânî) esmâʾi'llâhi'l-ḥüsnâ*. thk. Bessam Abduvahham el-Canî. Beyrut: Daru İbn Hazm, 2003. ####### Gazzâlî, Ebû Hâmid Muhammed b. Muhammed b. Muhammed b. Ahmed el-. *el-İktisad fi'l-İ'tikad*. Kahire: Daru'n-Nasaair, 2009. ####### Gökçe, Ferhat. *İslam'da Peygamberlere İman*. Ankara: DİB Yayınalrı, 2019. ####### Gümüş, Hayreddin Karaman-Mustafa Çağrıcı-İbrahim Kafi Dönmez-Sadrettin. *Kur'an Yolu Türkçe Meal ve Tefsir*. 5. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2017. ####### Gündüzöz, Soner. *Orucu*

Okumak. ed. Huriye Martı, Ankara: DİB Yayınları, 2019. ####### Güneş, Kamil. *Meleklere İman*. Ankara: DİB Yayınları, 2018. ####### İbn Münzir, Ebu'l-Fazl Cemalüddin Muhammed b. Mükerrem. *Lisânü'l-Arab*. Beyrut: Daru'l-Fikr, ts. ####### İbn Teymiyye, Ebü'l-Abbâs Takıyyüddîn Ahmed b. Abdilhalîm b. Mecdiddîn Abdisselâm el-Harrânî. *Derʾü teʿârużi'l-ʿaḳl ve'n-naḳl*. thk. Muhammed Reşad Salim. Medine: Camiat'ül-İmam Muhammed b. Suûd, 1991. ####### İbnü'l-Arabî. *Fususu'l-Hikem*. çev. Ekrem Demirli. İstanbul: Kabalcı Yayınları, 2016. ####### İbnü'l-Arabî, Muhyeddin. *el-Fütûḥâtü'l-Mekkiyye*. Beyrut: Daru Sadr, ts. ####### İsfehanî, Ebü'l-Kāsım Hüseyn b. Muhammed b. el-Mufaddal er-Râgıb el-. *el-Müfredât fi garibi'l-Kur'an*. thk. Muhammed Halil Aytanî. Beyrut: Daru'l-Marife, 2005. ####### İzmirli, İsmail Hakkı. *Yeni İlmi Kelam*. sad. Sabri Hizmetli. Ankara:

Ankara Okulu Yayınları, 2018. ####### Karadaş, Cağfer. *Kadere İman*. İstanbul: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2018. ####### Karagöz, İsmail-Altuntaş, Halil. *Namaz İlmihali*. Ankara: DİB Yayınları, 2017. ####### Kılavuz, A. Salim. *Ana Hatlarıyla İslam Akaidi ve Kelama Giriş*. İstanbul: Ensar Neşriyat, 2004. ####### Kılavuz, Ulvi Murat. *Allah'a İman*. İstanbul: Diyanet Yayınları, 2018. ####### Komisyon. *Hadislerle İslam*. Ankara: DİB Yayınları, 2013. ####### Köse, Ali. "İman". *DİA İslam Ansiklopedisi*. 12/214-216. İstanbul: DİA, 2000. ####### Köylü, Mustafa. "Çocukluk Dönemi Dini İnanç Gelişimi ve Din Eğitimi ". *AÜİF Dergisi* 53/111 (2004), 137-154. ####### Kur'an'ı Kerim ####### Kuşeyrî, Ebü'l-Hüseyn Müslim b. el-Haccâc b. Müslim el-. *el-Câmiʿu'ṣ-ṣaḥîḥ*. thk. Muhammed Fuad Abdulbaki. 5 Beyrut: Dar ihya turasu'l-Arabi, ts. ####### Locke, John.

İnsan Anlığı Üzerine Bir Deneme. çev. Vehbi Hacıkadiroğlu. İstanbul: Kabalcı Yayınev, 1996. ####### Martı, Huriye. *İslam Nedir*. İstanbul: Diyanet yayınları, 2019. ####### Mâtürîdî, Ebû Mansûr Muhammed b. Muhammed b. Mahmûd el-. *Kitâbu't-Tevhîd*. thk. Bekir Topaloğlu-Muhammed Aruci. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi, 2003. ####### Mâtürîdî, Ebû Mansûr Muhammed b. Muhammed b. Mahmûd el-. *Te'vilatü Ehli's-Sünne*. thk. Mecdi Ba Sallum. Lübnan: Daru Kitab el-İlmi, 2005. ####### Öz, Ruhullah. "Dindar Şahsiyeti İnşa Eden Üç Kavram: İslâm, İman ve İhsan". *Harran İlahiyat Dergisi* 1/45 (2021), 36-56. ####### Öz, Ruhullah. *Tanrı'nın Kimliği: Semâvi Kitapların Betimledikleri Tanrı Tipolojileri*. ed. Hamdullah Arvas, Ankara: İlâhiyât Yayınları, 2022. ####### Rahman, Fazlur. *İslâm*. çev. M. Hayri Kırbaşoğlu-Alparslan Açıkgenç.

Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2008. ####### Râzî, Ebû Abdillâh Fahrüddîn er-. *Tefsîrî Kebîr Mefatîhu'l-Gayb*. ed. Ahmet Hikmet Ünal, çev. Lutfullah Cebeci vd. 23 İstanbul: Huzur Yayınevi, 2013. ####### Râzî, Ebû Abdillâh Fahrüddîn Muhammed b. Ömer b. Hüseyn er-. *Te'sisü't-Takdîs*. thk. Ahmed Hicazî es-Seka. Kahire: Mektebetü Külliyati'l-Ezheriyye, 2001. ####### Râzî, Ebu Abdullah Muhammed b. Ömer Fahreddin er-. *Levâmiü'l-beyyinât an şerhi esmaillahi ve's-sıfât*. thk. Seyyid Muhammed Bedreddîn Ebu Firâs el-Halebî. Mısır: el-Matbaatü'ş-Şerkiyye, 1323. ####### Sâbûnî, Ebû Muhammed Nûruddîn Ahmed b. Mahmûd b. Ebî Bekr es-. *el-Bidâye fî uṣûli'd-dîn*. thk. Bekir Topaloğlu. Ankara: DİA Yayınları, 1995. ####### Salih, Suphî. *Ayet ve Hadislerle Ölümden Sonra Diriliş*. çev. Şerafettin Gölcük. İstanbul: Kayhan Yayınları, 1981. ####### Sinanoğlu, Mustafa.

Peygamberlere İman. İstanbul: Diyanet Yayınları, 2018. ####### Şeltut, Mahmud. *Akaid ve Şeriat*. çev. Muharrem Tan. İstanbul: Yöneliş Yayınaları, 1991. ####### Şenat, Fatma Asiye. "Vahiy Değerlerinin Sigortası: Ahirete İman". *Ahiret Bilinci*. ed. Elif Erdem. Ankara: DİB Yayınları, 2020. ####### Teftâzânî, Sa'düddîn et-. *Şerhu'l-Âkâid*. çev. Talha Hakan Alp. İstanbul: M. Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 2017. ####### Tehânevî, Muhammed A'lâ b. Ali b. Muhammed Hâmid b. Muhammed Sâbir et-. *Keşşâfü Islâhât'i-fünûn ve'l-ulûm*. thk. Ahmed Lütfü Abduldebi. Kahire: Dâru Sâdır, 1963. ####### Topaloğlu, Bekir. "Allah". *TDV İslam Ansiklopedisi*. 2/471-498. İstanbul: TDV, 1989. ####### Topaloğlu, Bekir. "Esma-i Hüsna". *DİA İslam Ansiklopedisi*. 11/404-418. İstanbul: DİB Yayınları, 1995. ####### Topaloğlu, Bekir. *Allah İnancı*. İstanbul: İSAM, 2006.

####### Topaloğlu, Bekir. *İslam'da İman Esasları*. Ankara: DİB Yayınları, 2014. ####### Toprak, Süleyman. *Ölümden Sonraki Hayat: Kabir Hayatı*. Konya: Tekin Kitapevi, 2005. ####### Toprak, Süleyman. *Ahirete İman*. Ankara: DİB Yayınları, 2018. ####### Turcan, Galip. *Kur'an'da Ahiret İnancı*. Ankara: Aziz Andaç Yayınları, 2006. ####### Tümer, Günay-Küçük, Abdurrahman. *Dinler Tarihi*. Ankara: Ocak Yayınları, 1993. ####### Tümer, Güney. "Din". *DİA İslam Ansiklopedisi*. 9/312-320. İstanbul: TDV Yayınları, 1994. ####### Yaman, Ahmet. *Müslüman ve İbadet*. Ankara: DİB Yayınları, 2021. ####### Yaman, Ahmet. *Müslüman ve Din*. Ankara: DİB Yayınları, 2021. ####### Yar, Erkan. "Allah'ın İsimlerinin İnsanın Kişilik Gelişimine Etkisi". *Uluslararası Kişilik ve Karakter İnşasında Dinin Yeri Sempozyumu*. ed. Yavuz Ünal v.dğr. 165-169. Ordu: Ordu

Üniversitesi Yayınları, 1997. ####### Yavuz, Kerim. *Çaukta Dini Duygu ve Düşüncenin Gelişimi*. Ankara: DİB Yayınları, 1981. ####### Yavuz, Yusuf Şevki. "Kıdem". *DİB İslam Ansiklopedisi*. 25/393-394. Ankara: DİB Yayınları, 2022. ####### Yazır, Elmalılı Muhammed Hamdi. *Hak Dini Kur'an Dili*. 11 İstanbul: Eser Neşriyat, 1979. ####### Zarifoğlu, Cahit. *Bir Değirmendir Bu Dünya*. İstanbul: Beyan Yayınları, 2012. ####### Zemahşerî, Ebü'l-Kāsım Mahmûd b. Ömer b. Muhammed el-Hârizmî. *el-Keşşâf 'an Hakâikı Ğavâmidı't-Tenzî ve 'Uyuni'l-Ekâvîl fi Vucûhi'Te'vil*. 5 Beyrut: Dâru'l-Marife, 2009. #######

Kelâm XLVI:

İSLAM'DA VEFA İLKESİ

Yazar **Recep ARDOĞAN**

Editör **Doç. Dr. Ahmet ÇELİK**
Dr. Erkan BULUT

Kapak, dizgi ve tashih klm YAYINLARI

klmyayinlari@gmail.com

https://www.klmyayinlari.com/

1. baskı, Kahramanmaraş 2024.

Atıf: ARDOĞAN, Recep, *İslam'da Vefa İlkesi*, ed. Ahmet Çelik; Erkan Bulut, klm Yayınları, Kahramanmaraş, 2024.

Tedarik adresi: https://www.n11.com/magaza/klm-yayinlari

TEDARİK: https://www.google.com/search?q=inpublisher:KLM&sca_esv=3e4a05f9a46c92ca&hl=tr&tbs=bkt:b&tbm=bks&sxsrf=ADLYWIJcuhy9_OYNc1ArHWoh-BCs2N4PSFA:1733303278682&ei=7htQZ5aoKcyVxc8PnIeX-QI&start=0&sa=N&ved=2ahUKEwiW19rx4Y2KAxXMSvEDHZzDJS84KBDy0wN6BAgQEAQ&biw=1280&bih=598&dpr=1.5

E-BOOK: https://play.google.com/store/books/details/RECEP_ARDO%C4%9EAN_%C4%B0SLAM_DA_VEFA_%C4%B0LKES%C4%B0?id=-ZIwEQAAQBAJ

ALTINBAŞ, Deniz, "İnsanlığa Karşı Suçlar ve Yeni-Sömürgecilik", *Uluslararası Suçlar ve Tarih*, S 11 (2011), ss. 33-76.□□□□□□□ARDOĞAN, Recep, *Delillerden Temellere -Sistematik Kelam ve Güncel İnanç Sorunları-*, 3. bs., klm Yayınları, İstanbul 2018.□□□□□□□ARDOĞAN, Recep, *Fıtratla Buluşma -İnkârcı Akımlara Cevaplar-*, nşr. Fahri Hoşab, 2. bs., klm Yayınları. Kahramanmaraş, 2020.□□□□□□□ARDOĞAN, Recep, *İslam'da Din Özgürlüğünün Temelleri -Kelamî Bir Yaklaşım-*, klm Yayınları, İstanbul, 2016, 252 s.□□□□□□□ARDOĞAN, Recep, "İslam Âlimlerine Göre Darbeye Rıza: Leş Yemek", *Turkish Studies*, XII/16, ss. 83-102. □□□□□□□ARDOĞAN, Recep, *Kelam Açısından Gösterge ve Dil -1-*, ed. Veysel Kasar, klm Yayınları, Kahramanmaraş, 2022.□□□□□□□ARDOĞAN, Recep, *Müteşabihleri Anlamada Mihenk Taşları -Kelamda Allah'ı Anlatan Mecazların Te'vîl Yöntemi-*, ed. Ahmet Öz; Ahmet Abay, 2. bs., klm Yayınları, Kahramanmaraş, 2020.□□□□□□□ARDOĞAN, Recep, *Temellerden Topluma -Kelam İlminde Sosyal*

Açılımlar-. klm Yayınları, Kahramanmaraş, 2016.□□□□□□□ARDOĞAN, Recep, *Yanılsamalar İle Hakikatler Arasında İslam'da Siyaset ve İnsan Hakları*, klm Yayınları, Kahramanmaraş 2020.□□□□□□□ARDOĞAN, Recep, *Varlık Anlayışından Ahlâkî Temellere İslam'da Ekoloji,* gözden geçirilmiş 2. bs., klm Yayınları, Kahramanmaraş, 2018.□□□□□□□ARPAÇUKURU, Osman, "Vefa ve Ğadr Kavramları Üzerine Etimolojik-Semantik Bir Analiz Denemesi", *Peygamberimiz ve Vefa Toplumu*, DİB Yayınları, Ankara 2022, ss. 47-89.□□□□□□□ARVAS, Hamdullah, "Kelâm'da 'Ta'lîm-i Esmâ': Dil Teorileri Bağlamında İlâhî Mânaların İsimlendirilmesi Meselesi", *Kader*, XVIII/2 (2020), 500-538. https://doi.org/10.18317/kaderdergi.805186.□□□□□□□el-BAĞDÂDÎ, Abdulkahir b. Tahir, *el-Fark beyne'l-Firak*, nşr. M. Muhyiddin Abdülhamîd, Mektebetü'l-Asriyye, Beyrut 1416/1995.□□□□□□□BAYSA, Hüseyin, "Vefanın İslam Borçlar Hukukundaki İzdüşümü Bağlamında Ahlak-Hukuk İlişkisi", *DİB Uluslararası Mevlid-i Nebi Sempozyumu "Peygamberimiz ve Vefa Toplumu*",

DİB Yayınları, Ankara 2022, ss. 719-756.□□□□□□□el-BENNÂ, Cemâl, *Kadıyyetu'l-Hurriyye fi'l-islâm*, Kahire, 1405/1985.□□□□□□□BORRMANS, Maurice, "Pluralism And Its Limits in The Qur'an And The Bible", *Islamochristiana*, vol. XVII (Roma 1991).□□□□□□□CANDAN, Abdurrahman ve dğr., *Hadislerle İslâm*, ed. Mehmet Emin Özafşar ve dğr., 2. Baskı, DİB Yayınları, Ankara 2013. [Erişim adresi: https://hadislerleislam.diyanet.gov.tr/sayfa.php]□□□□□□□CHOMSKY, Noam, *Korsanlar ve İmparatorlar -Gerçek Dünyada Uluslararası Terörizm-*, çev. Fatma Ünsal, Akademi Yayınları, İstanbul 1991.□□□□□□□el-CÜVEYNÎ, İmâmü'l-Haremeyn Ebu'l-Me'âlî Abdülmelik b. Abdillah, "Kitâbu'l-Varakât", *Mustalâhâtü İlmi'l-Kelâm*, klm Yayınları, Kahramanmaraş, 2022.□□□□□□□ÇAKMAK, Cansu & ATILGAN, Cenap, *"Bm, Bosna Soykırımı ve Küresel Adalet". Bilge Strateji*, IV/7, (2012), 11-30.□□□□□□□ÇITIR, Aslan, "Kur'ân'da Vefâ Kavramının Etimolojik ve Semantik Tahlîli" *Diyanet İlmî Dergi*, S 58 (2022), ss. 585-622.□□□□□□□ÇİFTÇİ, Hilal, "Siyaset Kültürümüzde Ahde Vefâ ve Nakz-i Ahd", *Çankırı Karatekin*

Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, VI/1 (2015), ss. 73-84.□□□□□□□ÇİFTÇİ, Mehmet Emin, "Hz. Peygamber'in Şehit ve Yakınlarına Vefası", *Peygamberimiz ve Vefa Toplumu*, DİB Yayınları, Ankara 2022, ss. 542-567.□□□□□□□EBU'L-MU'ÎN EN-NESEFÎ, Meymun b. Muhammed, *et-Temhîd li-Kavâidi't-Tevhîd*, nşr. Habibullah Hasen Ahmed, Dâru'l-Tıbâati'l-Muhammediyye, 1406/1986. □□□□□□□EBU SÜLEYMAN, Abdülhamid Ahmed, *İslâm'ın Uluslararası İlişkiler Kuramı*, trc. F. Koru, İnsan Yayınları, İstanbul, 1985.□□□□□□□EBÛ UBEYD Kâsim b. Sellâm, *Kitâbü'l-Emvâl*, nşr. M. Halîl Herrâs, Kahire 1401/1981.□□□□□□□EBU YA'LÂ, İbn Ferrâ Muhammed b. Huseyn, *el-Mu'temed fî Usûli'd-Din*, thk. V. Zeydan Harrad, Dâru'l-Meşrik, Beyrut 1974.□□□□□□□EBU YUSUF, Yakub b. İbrahim, *Kitâbu'l-Harac*, nşr. Kusayy Mecduddîn el-Hatîb, Kahire 1397.□□□□□□□ERDAL, Selçuk, "Uluslararası Andlaşmaların Hukuksal Geçerliliği", *Selçuk Üni. Hukuk Fak. Dergisi*, XIII/1 (2015), ss. 71-94, https://dergipark.org.tr/tr/download/article-

file/262862□□□□□□□FÎRÛZÂBÂDÎ, Ebü't-Tâhir Mecdüddîn Muhammed, *Kâmûsi'l-Muhît* çeviren: Mütercim Âsım Efendi, [*el-Okyânûsu'l-Basît fî Tercemeti'l-Kâmûsi'l-Muhît - Kâmûsu'l-Muhît Tercümesi*- adıyla], yayına hazırlayanlar: Mustafa Koç; Eyyüp Tanrıverdi, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları, İstanbul, 2014.□□□□□□□el-HALLÂF, Abdulvahhab, *es-Siyasetü'ş-Şer'iyye ev Nizâmu'd-Devleti'l-İslâmiyye fi'ş-Şu'ûni'd-Dustûriyyeti ve'l-Hâriciyye*, tahkik: Asım İbrahim El-Keyyali, el-Matbaatü's-Selefiyye, Kahire, 1350.□□□□□□□eş-ŞATİBÎ, Ebu İshak İbrahim b. Musa, *el-Muvâfakât fî Usûli'ş-Şerî'a,* I-IV, trc. Mehmet Erdoğan, İz Yayıncılık, İst. 1990. □□□□□□□HAMİDULLAH, Muhammed, "Serahsi'nin Devletler Umumî Hukukundaki Hissesi", *90. Ölüm Yıldönümü Münasebetiyle Büyük İslam Hukukçusu Şemsü'l-Eimme Es-Serahsî Armağanı*, tr. Salih Tuğ, A.Ü. İ. F. Yay., Ankara, 1965. □□□□□□□HAMİDULLAH, Muhammed, *İslam Peygamberi, I-II*, çev. Salih Tuğ, Yeni Şafak Gazetesi

Yayınları, Ankara, 2003.
□□□□□□□HAMİDULLAH, Muhammed, *İslam Peygamberi -Hayatı ve Eseri-*, çev. Mehmet Yazgan, Beyan Yayınları, İstanbul 2004. □□□□□□□HAMİDULLAH, Muhammed, *İslâm'da Devlet İdaresi*, trc. Kemal Kuşçu, Nur Yayınları, Ankara, 1979.□□□□□□□İBN HAZM, Ebû Muhammed Alî b. Ahmed b. Saîd el-Endelüsî, *el-Fasl Fi'l-Milel ve'l-Ehvâ' ve'n-Nihal -Dinler ve Mezhepler Tarihi-* [metin - tercüme neşri], I-III, Çeviren: Halil İbrahim Bulut, Yazma Eserler Kurumu Yayınları, İstanbul, 2017.□□□□□□□İBN HİŞAM, Ebû Muhammed Cemaleddin Abdülmelik, *es-Sîretün Nebeviyye*, I-IV, nşr. Cemal Sabit, M. Mahmud, Seyyid İbrahim, Dâru'l-Hadis, Kahire, 2004.□□□□□□□İBN HİŞAM, Ebû Muhammed Cemaleddin Abdülmelik, İslam Tarihi —Sîret-i İbni Hişam, terc. Hasan Ege, Ravza Yayınları, istanbul 2013.□□□□□□□İBN KAYYIM EL-CEVZİYYE, Ebu Abdillah Muhammed b. Ebi Bekr, Zâdü'l-Meâd, III ve IV, trc. Muzaffer Can, Cantaş Yayınları, İstanbul, 1990.□□□□□□□İBN MANZUR, Ebü'l-Fazl Cemâlüddîn Muhammed b. Mükerrem, *Lisanül-Arab*, thk. Ali Bulak, Matbaatü'l-Miriyye, 1307(H).□□□□□□□İBN RÜŞD, Ebu'l-

Velîd Muhammed, *Kitabü'z-Zarûrî fî Usûli'l-Fıkh (Muhtasaru'l-Mustasfâ)*, klm Yay., Kahramanmaraş, 2022.□□□□□□□İSFAHANÎ, Râğıb, *el-Mufradat fî Ğarîbi'l-Kur'an*, Kahraman Yayınları, İstanbul, 1986.□□□□□□□KAHRAMAN, F. Şeyda Türkay, "Hugo Grotius Anlayışının Uluslararası Uyuşmazlıkların Çözüm Yollarına Etkileri", *Marmara Üni. Hukuk Fak. Hukuk Araştırmaları Dergisi*, XXV/2 (Prof. Dr. Ferit Hakan Baykal Armağanı), (2019), ss. 925-947, DOI: 10.33433/maruhad.665469□□□□□□□KAPANİ, Münci, *Kamu Hürriyetleri*, Ankara Üni. Hukuk Fak. Yayınları, Ank. 1976.□□□□□□□KÂSÂNÎ, Ebu Bekr b. Mes'ud, *Bedâi'u's-Sınâî fî Tertîbi'ş-Şerâî*, Mısır 1328.□□□□□□□KURAN, Ercüment, "Cezayirli Türkler'in Endülüs Müslümanlarını Kuzey Afrika'ya Nakli ve Neticeleri", *Endülüs'ten İspanya'ya*, DİB yayınları, Ankara, 1996. □□□□□□□MACHİAVELLİ, Nicola, *Prens*, trc: Nazım Güvenç, 2. bs., Anahtar Kitaplar, İst. 1994.□□□□□□□el-MÂTURÎDÎ, Ebu Mansur Muhammed, *Te'vîlâtü'l-Kur'ân*, nşr. Bekir Topaloğlu ve dğr., İst. 2005-2009. □□□□□□□MAIMAITI, Maierhaba, "Vefa Borcu ve Adalet Arasındaki Seçim-Akrabanın Suçunu Gizleme", Uluslararası

İnsan Çalışmaları Dergisi, II/4 (2019), ss. 212-21. https://doi.org/10.35235/uicd.637078.□□□□□□□MAUDUDİ, Abula'lâ, Islamic Law And Constitution, Translaited And Edited By Khurshid Ahmad, Second Editon, Lahor 1960.□□□□□□□MİLNE, A. J. M., "The İdea of Human Rights: A Civil İnquiry", *Human Rights, Problems, Perspectives And Texts*, Edited By F. E. Dowrick, Durham 1979.□□□□□□□ÖZ, Ahmet, *Kur'an'da Ahid ve Ahde Vefa*, YL tezi, Danışman: İsmet Ersöz, Selçuk Üniversitesi SBE, Konya 1999. (baskı: Nida Akademi, İstanbul, 2020.) □□□□□□□ÖZAYDIN, Abdülkerim, "Aragon", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, III, İstanbul, 1991, ss. 263-265.□□□□□□□ÖZKAN, Fatih, "Sirâcüddin Ali b. Osman el-Ûşî ve Mâtürîdîlikte İsim ve Müsemma", *Oş Devlet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İlmi Dergisi* (2018), 363-369.□□□□□□□PİRZADE, S. Şerafettin, " *İslâm ve Uluslar Arası Hukuk* ", trc. Nihat Çaylak; Filiz Handan Türedi, *İslâm Başkaldırıyor*, ed. Altaf Gauhar, Pınar Yay., İst. 2000.□□□□□□□SABIK, es-Seyyid, *Fıkhu's-Sünne*, I-III, 3. bs., Daru'l-Kitabi'l-Arabî, Beyrut 1397/1977.□□□□□□□SABÛNÎ, Nureddin Ahmed b. Mahmud b. Ebi

Bekir, “el-Bidâye fî Usuli’d-Din”, thk. Bekir Topaloğlu, *Mâturîdiyye Akâidi*, DİB Yayınları, Ankara, 1995. □□□□□□□SARIÇAM, İbrahim, *Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 2001.□□□□□□□SERAHSÎ, Ebû Bekr Şemsü’l-Eimme Muhammed b. Ebî Sehl Ahmed, *el-Mebsut,* Müessesetü'r-Risâle, Beyrut, 1398/1978.□□□□□□□KORKMAZ SÜRER, Mukaddes, "1966 Andlaşmalar Hukuku Taslak Maddeleri ve Şerhi", *AndHD*, IV/1 (2018), ss. 35-218, https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1280114□□□□□□□SABUNCU, Ömer; Sabuncu, Mahmut, “Ebû İshak El-Fezârî (ö. 188/804) Ve Kitâbü’s-Siyer Adlı Eseri”, *Harran İlahiyat Dergisi*, 51 (2024), ss. 311-332. https://doi.org/10.30623/hij.1445022.□□□□□□□ŞİBLÎ, Mevlana, *Asr-ı Saadet*, IV, trc. Ömer Rıza Doğrul, Eser Yayınevi, İst. 1973.□□□□□□□et-TAFTAZANÎ, Sa'düddîn Mes'ud b. Ömer, "Risaletü'l-Hudûd", *Mustalahâtü İlmi'l-kelâm*, klm Yayınları, Kahramanmaraş, 2022.□□□□□□□TANRIVERDİ, Mustafa, "Hadislerde Vefâ Kavramının Anlam Sahası Üzerine Bir Çözümleme”, *Bozok Üniversitesi*

İlahiyat Fakültesi Dergisi [BOZİFDER], 21 (Haziran 2022), ss. 173-200. https://doi.org/10.51553/bozifder.1102789□□□□□□□TAŞ, Süleyman, "Hz. Peygamber'in Vefa Öğretisinin İslam Hukukuna Etkisi" *Peygamberimiz ve Vefa Toplumu*, DİB Yayınları, Ankara 2022 , ss. 692-717.□□□□□□□TURNAGİL, Ahmet Reşit, *İslamiyet ve Milletler Hukuku*, Sebil Yayınevi, İst. 1972.□□□□□□□ULUDAĞ, Süleyman, "Giriş: İbn Haldun ve Mukaddime", *Mukaddime I-*, çeviren: Süleyman Uludağ, 5. Baskı, Dergah Yayınları, İstanbul 2007.□□□□□□□UMERİ, Ekrem Ziya, *Medine Toplumu*, tr. Nureddin Yıldız, Risale Yayınları, İst. 1988.□□□□□□□UYSAL, Şule Yüksel, "Hz. Peygamber'in Aile Büyükleri İle İlişkisi Örnekliğinde Toplumda Vefayı Görünür Kılmanın Yolları", *Peygamberimiz ve Vefa Toplumu*, DİB Yayınları, Ankara 2022 , ss. 658-690.□□□□□□□UZUNÇARŞILI, İ. Hakkı, *Osmanlı Tarihi*, II, TTK Basımevi, Ank. 1988.□□□□□□□*Viyana Andlaşmalar Hukuku Sözleşmesi*, https://insanhaklariizleme.org/vt/mfhandler.php?file=Viyana%20Andla%C5%9Fmalar%20Hukuku%20S%C3%B6zle%C5%9Fmesi.pdf&t

able=yayin&field=dosya&pageType=view&key1=438□□□□□□□WOOLSEY, Theodore Dwight, *Introduction to The Study of Internatioanl Law*, 5. Bs., New York, Boston and Cambridge : James Munroe and Campany, 1886, https://books.google.rw/books?id=78MLAAAAYAAJ&printsec=frontcover#v=onepage&q&f=false [erişim: 7.10.2021]□□□□□□□YAMAN, Ahmet, "es-Siyerü'l-Kebîr", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XXXVII, İstanbul 2009, ss. 327-329.□□□□□□□YAVUZ, Ömer Faruk, "Gazâlî'de Esmâ-I Hüsnâ Yorumu", *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, VI/1 (2006), 49-95.□□□□□□□YÜCEDOĞRU, Tevfik, "Bir Kelam Teorisi: Muvâfât", *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi,* XV/1 (2006), ss. 165-176.□□□□□□□*Türkçe Kur'an Mealleri*, www.kuranmeali.com/AyetKarsilastirma.php?sure=111&ayet=1 [Erişim: 1.1.2024-09.09.2024]□□□□□□□"*TDK Güncel Türkçe Sözlük*", https://sozluk.gov.tr/ [Erişim: 1.1.2024 - 09.09.2024]□□□□□□□"*Sendrom*", https://tr.wikipedia.org/wiki/Sendrom [Erişim: 09.09.2024]

Kelâm XLVI:

BİR İLAHİYATÇININ GÖRSEL HAFIZASI

Yazar: **Recep ARDOĞAN**

Editörler: **Doç. Dr. Ahmet ÇELİK**
Dr. Erkan BULUT

klm YAYINLARI klmyayinlari@gmail.com
https://www.klmyayinlari.com/

ISBN: 978-625-8386-46-2
1. baskı, Kahramanmaraş 2024

Tedarik adresi: https://www.n11.com/magaza/klm-yayinlari

TEDARİK: https://www.google.com/search?q=inpublisher:KLM&sca_esv=3e4a05f9a46c92ca&hl=tr&tbs=bkt:b&tbm=bks&sxsrf=ADLYWIJcuhy9_OYNc1ArHWoh-BCs2N4PSFA:1733303278682&ei=7htQZ5aoKcyVxc8PnIeX-QI&start=0&sa=N&ved=2ahUKEwiW19rx4Y2KAxXMSvEDHZzDJS84KBDy0wN6BAgQEAQ&biw=1280&bih=598&dpr=1.5

e-book:

https://play.google.com/store/books/details/RECEP_ARDO%C4%9EAN_B%C4%B0R_%C4%B0LAH%C4%B0YAT%C3%87ININ_G%C3%96RSEL_HAFIZASI?id=0EMyEQAAQBAJ

https://books.google.com.tr/books?id=0EMyEQAAQBAJ&pg=PA167&dq=recep+ardo%C4%9Fan&hl=tr&newbks=1&newbks_redir=0&sa=X&ved=2ahUKEwj5t8623fSJAxUqRPEDHXWJGz4Q6AF6BAgIEAI#v=onepage&q=recep%20ardo%C4%9Fan&f=false

AKÇAKAYA, Hicran Aydın, "Tanrıyı Oynayanlar", www.edebiyatdefteri.com/153584-tanriyi-oynayanlar/ [Erişim: 10.10.2024]□□□□□□□ARDOĞAN, Recep, Akideden Kelama –Kelam Tarihi-, 4. Bs., klm Yay., İstanbul, 2017.□□□□□□□ARDOĞAN, Recep, Delillerden Temellere -Sistematik Kelam ve Güncel İnanç Sorunları-, 3. bs. klm yayınları, İstanbul, 2018.□□□□□□□ARDOĞAN, Recep, "Dine Dayandırılan Şiddet Sorunu", Buhrandan Burhana Günümüz Kelam Problemleri, ed. Recep Ardoğan, klm Yayınları, İstanbul, 2018.□□□□□□□ARDOĞAN, Recep, Fıtratla Buluşma -İnkârcı Akımlara Cevaplar-, nşr. Fahri Hoşab, 2. bs., klm Yayınları. Kahramanmaraş, 2020. □□□□□□□ARDOĞAN, Recep, "İslam Açısından Sivil İtaatsizliğin Teorik Temelleri", Toplum Bilimleri Dergisi, V/9 (2011), ss. 51-72.□□□□□□□ARDOĞAN, Recep, Kelam Açısından Gösterge ve Dil -1-, ed. Veysel Kasar, klm Yay., Kahramanmaraş, 2022. □□□□□□□ARDOĞAN, Recep, Kelam Açısından Gösterge ve Dil -2-. ed. Veysel Kasar, Kahramanmaraş: Klm Yay., 2023.□□□□□□□ARDOĞAN, Recep, Kelam İlminde Metodoloji, ed. Ekrem Uysal, klm Yay., Kahramanmaraş, 2022.□□□□□□□ARDOĞAN, Recep, Temellerden Topluma -Kelam İlminde Sosyal Açılımlar-. klm Yay., Kahramanmaraş, 2016.□□□□□□□ARSLAN, Bekir, "Şeytanla El Sıkışmak", https://medium.com/yolyemekssk/%C5%9Feytanla-el-s%C4%B1k%C4%B1%C5%9Fmak-ff8e715cde98 [Erişim: 09.09.2024]□□□□□□□BALCI, Ali, "Sinemanın Toplumsal Tarih Bilincine Etkisi Üzerine", İTİL SUWI AKA TURUR EÜ TDAE Türk Tarihi Anabilim Dalı 25. Yıl Armağanı, Ed. Umut Üren; Didem Çatalkılıç, İzmir, 2017.□□□□□□□BAŞKAK, Mehmet, "En yaygın 10 zihin kontrolü tekniği",

www.thebrandage.com/en-yaygin-10-zihin-kontrolu-teknigi□□□□□□□BERNAYS, Edward Louis, Propaganda, Horace Liveright, New York, 1928.□□□□□□□BİLİS, Ali Emre, Hollywood Sinemasında Din ve İnanç Temsilleri, Kriter Yayınevi, İstanbul, 2020. □□□□□□□BLEİCH, Erick, “Defining and researching Islamophobia”, Review of Middle East Studies, XLVI/2 (2012), ss. 180-189.□□□□□□□CANİK, RECEP "Kenya'nın bağımsızlık hareketi 'Mau Mau'", www.aa.com.tr/tr/dunya/kenyanin-bagimsizlik-hareketi-mau-mau/871502 [Erişim: 09.09.2024]□□□□□□□CHOMSKY, Noam, Korsanlar ve İmparatorlar -Gerçek Dünyada Uluslararası Terörizm-, çev. Fatma Ünsal, Akademi Yayınları, İstanbul 1991.□□□□□□□ÇAKMAK, Fatma, “Siyasal Reklamların Alımlanması: Stuart Hall’ün Perspektifinden 31 Mart 2019 Yerel Seçimleri Örneğinde Bir Analiz”, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 11/29 (2019), ss. 643-663. https://doi.org/10.20875/makusobed.560474□□□□□□□ÇINAR, Döndü, "İslamofobi’nin Üretilmesinde Medyanın Rolü", Genç Mütefekkirler Dergisi (GEMDER), II/2 (2021), ss. 288-306.□□□□□□□COŞKUN, İbrahim Günümüz Akaid ve Kelam Problemleri, Kitap Dünyası Yayınları, Konya 2020.□□□□□□□DEMİR, Tarkan; Nuh AŞAN, "Hollywood Kamerasında İslam'ın Ötekileştirilmesi", Electronic Turkish Studies, IX/5 (2014), ss. 741 - 748.□□□□□□□Erdem, Erdeniz, “İnsanlık Tarihinin Unutulmazlarından: Hotel Rwanda” http://devfilmsanat.blogspot.com/2015/08/insanlk-tarihinin-unutulmazlarndan.html [Erişim: 09.09.2024]□□□□□□□ERDOĞAN, İrfan,

"Göstergebilim Üzerine", www.irfanerdogan.com/makaleler4/gostergebilim.htm [Erişim: 08.08.2022]□□□□□□□ERKİLET, Alev, "İslamofobinin Oluşumunda İslâm Dünyasının Olumsuz Etkisi Var. Mı?", Din ve Hayat Dergisi, S. 38 (2019), ss. 36-41. □□□□□□□GÖLCÜ, Abdulkadir; F. Betül AYDIN VAROL, "Yükselen Bir Trend Olarak İslamofobi Endüstrisi: Amerikan Medyasına Yönelik Araştırmaların Bir Panoraması", Medya ve Din Araştırmaları Dergisi, I/1(2018), s. 73-88.□□□□□□□GÜZ, Nurettin; Mahmut Bingöl; Hayrullah Yanık. "İslamofobi ve Medya: "The Stone Merchant" Film Afişinin Göstergebilimsel Analizi," International Journal of Social Sciences and Education Research , VI/1 (2000), ss 11-30.□□□□□□□HALİFEOGLU, Melek, "Stuart Hall: Yapı, İdeoloji, Kültür", Günümüzde Yeni Siyasal Yaklaşımlar III: Eleştiriler-Farklılıklar-Çözüm Arayışları, editör: Hilal Onur İnce, Doğu Batı Yayınları, Ankara, 2011, ss. 231-257.□□□□□□□HALL, Stuart, "Encoding/decoding", Culture, Media, Language, revised and edited by Meenakshi Gigi Durham; Douglas M. Kellner, Blackwell Publishing, Malden-USA, 2006, ss. 163-173.□□□□□□□HOFFER, Eric, Kesin İnançlılar, çev. Erkıl Günur, Olvido Kitap, İstanbul 2019.□□□□□□□İLHAN, Vahit; Ceyhun BAĞCI, "İslamofobinin Medyadaki Stratejik Gücü Olarak Televizyon Dizileri Homeland Örneği", Medya ve Din Araştırmaları Dergisi, I/2 (2018), ss. 169-189.□□□□□□□LEAN, Nathan, İslamofobi endüstrisi, çev. İ. Yılmaz, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları. Ankara, 2015.□□□□□□□JASPERS, Karl, Felsefe Nedir?, tr. İsmet Zeki Eyuboğlu, Say Yayınları, İst. 1986.□□□□□□□KARAKUŞ, Melis, "Reklamlarda

İslamofobi'nin Kullanım Biçimlerine İlişkin BirDeğerlendirme", Sosyal Medya ve İslamofobi, ed. Bünyamin Uzun. Tablet Kitabevi, Konya, 2024 , ss. 63-92,□□□□□□□□KİRMAN, M. Ali, "Beyin Yıkama Teorileri". Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, IXV/1 (2004), ss. 107-132. https://doi.org/10.1501/Ilhfak_0000000167. □□□□□□□□KONUK, Emre, "Beyin Nasıl Yıkanır", https://www.dbe.com.tr/tr/dbe/11/beyin-nasil-yikanir/ [erişim tarihi .18.10.2024] □□□□□□□□LEAN, Nathan, İslamofobi endüstrisi, çev. İ. Yılmaz, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 2015.□□□□□□□□MARANGOZ, Cafer, "Sosyal Tutuşma: Bazı Davranışları Açıklayan Yeni Bir Teori", Sağlık Düşüncesi ve Tıp Kültürü Dergisi, S 55 (2020), ss. 98-103. www.medipol.edu.tr/sites/default/files/document/SD_55_98-103.sayfalar_Cafer_Marangoz.pdf□□□□□□□□MERİÇ, Cemil, Mağaradakiler, İletişim Yayınları, İstanbul, 2014.□□□□□□□□MİLL, Jean Stuart, Hürriyet, trc. Mehmet Osman Dostel, MEB Yayınları, Ank. 1988.□□□□□□□□PLATON, Devlet, çev. Furkan Akderin, Say Yayınları, İstanbul, 2016. □□□□□□□□SANCAR, Faruk, "Dinî Cemaatlerin Üye Kazanma Stratejileri Beyin Yıkama Olarak Değerlendirilebilir mi?: Kullandıkları Teolojik Argümanlar Üzerinden Eleştirel Bir Okuma", Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, IX/42 (2016), ss. 1915-1927.□□□□□□□□SERDAROĞLU, Fatma, "Sinema Neden Sanattır? Sinemayı Sanat Olarak Ele Alan Bir Araştırma Ne Tür Bir Yaklaşım Benimsemelidir?", Kurgu, XXIV/2(2016), ss. 113-125.□□□□□□□□SUBAŞI, Necdet, "İslamofobi: Eski ve Yeni Sınırlar", Bartın Üniversitesi Uluslararası İslamofobi ve Terör Sempozyumu,

01-02 Aralık 2016, Bildiriler Kitabı, 2017, s. 73-87.□□□□□□□ŞAŞA, Mehmet, "İslâmofobi Olgusu", Günümüz İnanç (Kelam) Problemleri, ed. Hamdi Gündoğar; Hilmi Kemal Altun, 2023, Lisans Yayıncılık, ss. 163-185.□□□□□□□ŞENTÜRK, Rıdvan, "Film, Gerçeklik ve Bilinç", İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, VII/13 (2008) Ss.159-174.□□□□□□□TAŞKIN, Sibel, "Sosyal Dışlanma ve Ayrımcılık Bağlamında Nitel Bir Değerlendirme: Gizli Sayılar Film analizi", Meriç Uluslararası Sosyal ve Stratejik Araştırmalar Dergisi, VI/17 (2022), ss. 341–364, doi: 10.54707/meric.1170750.□□□□□□□TEKARSLAN, Erdal, "Sosyal Psikolojide Bilişsel Uyumsuzluk", İ.Ü. İşletme Fakültesi Dergisi, X, 1981.□□□□□□□TEMEL, Mustafa, "Türkiye'de Medya ve İslamofobi Araştırmaları", Medya ve Din Araştırmaları Dergisi (MEDİAD), II/1 (2019), ss. 93-121.□□□□□□□TOMAR, Cengiz, "Sierra Leone", TDV İslâm Ansiklopedisi, XXXVII, İstanbul, 2009, ss. 153-155. □□□□□□□TÜRKMEN, Mahmut Yavuz; Meral Özçınar, "11 Eylül Sonrası Hollywood Sinemasında İslamofobinin Yeniden Üretimi", Erciyes İletişim Dergisi, VII/2 (2020), ss. 1321-1343. https://doi.org/10.17680/erciyesiletisim.703725□□□□□□□TUNÇ, Ertan, "Beyazperde Eleştirisi -Şavaş Tanrısı-", www.beyazperde.com/filmler/film-54676/elestiriler-beyazperde/ [Erişim: 09.09.2024]□□□□□□□YEL, Ali Murat, "Medya ve Sinemada Temsil Edilme Biçimleriyle İslam Karşıtlığı", Medya ve Din Araştırmaları Dergisi, I/1 (2019), ss. 5-16.□□□□□□□YILMAZ, Alim; Didem Geylani, "İslamofobi, Yabancı Düşmanlığı ve Irkçılık", Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, VII/2 (2022), ss.

25-32 , s.29. □□□□□□□YILMAZ, Sümeyye, “Din ve Değerler Eğitimi Aracı Olarak Sinemanın Etkisi ve Gücü”, Nisar 2 (2023), ss. 173-195.□□□□□□□YORULMAZ, Bilal, “1896’dan Günümüze Hollywood’un Kötü Adamları: Müslümanlar”, Medya ve Din Araştırmaları Dergisi, I/1(2018), ss. 33-47.□□□□□□□YÜCEL, Esin; Beykan Çizel, “Bilişsel Uyumsuzluk Teorisi Üzerine Kavramsal Bir İnceleme: Satın Alma Perspektifi”. Yaşar Üniversitesi E-Dergisi, XIII/50 (2018), ss. 150-63. https://doi.org/10.19168/jyasar.347996.□□□□□□□YÜCEL, Esin, "Terörist, Mürit ve Seçmenlerde Duygusal Denge Arayışı -Bilişsel Uyumsuzluk Kuramının Söyledikleri", Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Dergisi, VII/2 (2024), ss. 172-184. https://sobibder.org/index.php/sobibder/article/view/499/461□□□□□□□ZEREY, Feyzullah, "Çöl Aslanı Ömer Muhtar (Lion of the Desert) Filminin Analizi", www.vuslatdergisi.com/yazi_detay.php?id=4382&sID=222&year=2019&month=12 [Erişim: 09.09.2024]□□□□□□□"Amistad'ı anarken: Kahrolsun kölelik!" www.radikal.com.tr/radikalist/amistadi-anarken-kahrolsun-kolelik-1389875/ [Erişim: 5.25.2017]□□□□□□□"Çağrı (film)", https://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%87a%C4%9Fr%C4%B1_(film)□□□□□□□“Gazap Üzümleri (film)”, https://tr.wikipedia.org/wiki/Gazap_%C3%9Cz%C3%BCmleri_(film)□□□□□□□"Mesaj (1976 filmi)", https://en.wikipedia.org/wiki/The_Message_(1976_film)□□□□□□□"Ruanda soykırımında Fransa'nın yalanları ortaya çıktı", www.sabah.com.tr/dunya/2019/02/07/ruanda-soykiriminda-fransanin-yalanlari-ortaya-cikti [Erişim: 09.09.2024]□□□□□□□"Sovereign

Union - First Nations Asserting Sovereignty", http://nationalunitygovernment.org/content/willie-lynch-making-slave [Erişim: 09.09.2024]□□□□□□□□"TDK Güncel Türkçe Sözlük", https://sozluk.gov.tr/ [Erişim: 1.1.2024 - 09.09.2024]□□□□□□□□"William Lynch speech", https://en.wikipedia.org/wiki/William_Lynch_speech; [Erişim: 09.09.2024]□□□□□□□□www.gzt.com/mecra/bu-dunyadan-bir-mustafa-akkad-gecti-3698680 [Erişim: 09.09.2024]□□□□□□□□https://1000kitap.com/populer?hl=tr [Erişim: 01.01.2024 - 09.09.2024]□□□□□□□□http://devfilmsanat.blogspot.com/ [Erişim: 01.01.2024 - 09.09.2024]□□□□□□□□www.beyazperde.com/ [Erişim: 01.01.2024 - 09.09.2024]□□□□□□□□www.sinematurk.com/ [Erişim: 01.01.2024 - 09.09.2024]□□□□□□□□

Kelâm XLVIII:	Farklı Açılardan Kötülük ve Teodise
Proje Yürütücüsü	Recep ARDOĞAN
	KSÜ İlahiyat Fak., 3kelâm@gmail.com
Yazarlar	Hamdullah ARVAS & Halil ÖZTÜRK
	Recep ARDOĞAN & Furat AKDEMİR
	Faruk GÜN & Mehmet Saki ÇAKIR Mehmet ÜNAL
Editör	Doç. Dr. YASİN ULUTAŞ Uşak Üni. İlahiyat Fak.
Kapak, dizgi ve tashih	klm YAYINLARI
	klmyayinlari@gmail.com
	https://www.klmyayinlari.com/
	0 553 277 93 39
ISBN:	978-625-8386-47-9
	1. baskı, Kahramanmaraş 2024.

Atıf: *Farklı Açılardan Kötülük ve Teodise* ed. Yasin Ulutaş, klm Yayınları, Kahramanmaraş, 2024.

Tedarik adresi: https://www.n11.com/magaza/klm-yayinlari

TEDARİK: https://www.google.com/search?q=inpublisher:KLM&sca_esv=3e4a05f9a46c92ca&hl=tr&tbs=bkt:b&tbm=bks&sxsrf=ADLYWIJcuhy9_OYNc1ArHWoh-BCs2N4PSFA:1733303278682&ei=7htQZ5aoKcyVxc8PnIeXQI&start=0&sa=N&ved=2ahUKEwiW19rx4Y2KAxXMSvEDHZzDJS84KBDy0wN6BAgQEAQ&biw=1280&bih=598&dpr=1.5

KAYNAKÇA##############Aquinas, St. Thomas. *On the Truth of the Catholic Faith: Summa Contra Gentiles*, çev. Anton C. Pegis. New York: Imade Book, 1955.#######Arendt, Hannah, *Kötülüğün Sıradanlığı*, İstanbul: Metis Yayınları, 2009.#######Aristoteles. *Nikomakhos'a Etik*. İstanbul: Say Yayınları. 1996.#######Aristotle. *Complete Works: Digital Edition*. ed. Jonathan Barnes. New Jersey: Princeton University Press, 1995.#######Arvas, Hamdullah. "Bir Teodise (Ta'dîl) Anlayışı Olarak Kelâm'da Bütüncül Teolojik Perspektif, *İslâmi Araştırmalar,* 2022, cilt: 33, sayı: 3, 934-95.#######Robert, Audi. *Practical Reasoning*, New York: Routledge, 2006.#######Robert, Audi. *Epistemology: A Contemporary Introduction to the Theory of Knowledge*. New York: Routledge, 2010.#######Berger, Peter. L., & Luckmann, T. *The Social Construction of Reality*. New York: Anchor Books. 1966#######Cevizci, Ahmet. *Felsefe Sözlüğü*. İstanbul: Paradigma Yayınları, 1999. #######Gazzâlî, Ebû Hâmid Muhammed, *el-İhyâ'u 'ulûmu'd-dîn*, çev. Ahmed Serdaroğlu. İstanbul, DİB,

ts.#######Horkheimer, M., & Adorno, T. W. *Dialectic of Enlightenment*. Stanford: Stanford University Press. 2002#######Hume, David. *İnsan Doğası Üzerine Bir İnceleme*, çev. Ergün Baylan. İstanbul: Bilgesu Yayınları, 2009.#######İbn Hazm. Ali bin Ahmed. *el-Fasl fi'l-ehvâ ve'l-milel ve'n-nihâl.* Beyrut: Daru'l-Marife, 1975.#######İbni Sinâ, *Metafizik*, çev. Ekrem Demirli vd. (İstanbul: Litera Yayınları, 2005). 2/51, 101.#######Kâdî Abdülcebbâr, Ebü'l-Hasen. "Muhtasar fi usûli'd-din". *Resâilü'l-adl ve't-tevhîd*. ed. Muhammed Ammara. Kahire: Daru'l-Hilal, 1971.#######Kâdî Abdülcabbâr, Ebü'l-Hasen. *Muğnî fi ebvâbî tevhîd ve'l- 'adl*. ed. Ahmed Fuad Ehvanî. Kahire: Daru'l-Mısriyye, 1958.#######Kant, Immanuel. *Groundwork for the Metaphysics of Morals*, New York: Cambridge University Press, 1998. #######Kirk, G. S. *Sokratik Düşünce ve Kötülük Üzerine*. İstanbul: Felsefe Yayınları. 2002#######Mâtürîdî, Ebû Mansûr. *Kitâbü't-tevhîd.* thk. Muhammed Aruşi - Bekir Topaloğlu. 2nd Trc. İstanbul: Mektebetü'l-İrşad,

2010.#######Mills, C. W. *The Racial Contract*. Ithaca: Cornell University Press. 2008.#######Nagel, Thomas., "The Absurd", *Journal of Philosophy*, 68, 1971, 716-727.#######Necmettin Tan, *İmana Yer Açmak,* İz Yayıncılık, Baskı, İstanbul, 2016, 77.#######Özdemir, Metin. *İslam Düşüncesinde Kötülük Problemi.* İstanbul: Furkan Yayınları, 2001.#######Platon, *Complete Works*, ed. John M. Cooper, Indianapolis: Phackett Publishing Company, 1997.#######Reçber, M. Sait. "Realizm, Din ve Dünyevileşme", *İslamiyat*, Cilt, 4, sayı 3, 2001, 19-33, 23.#######Smith, Barry. "Ontology," *Encyclopedia of Database Systems,* Springer, 2003.#######Steele, David Ramsey. Atheism Explained From Folly to Philosophy. Illinois: Open Court Publishing Comp, 2008.#######Şaybak, Mehmet Sabır, *Modern Ahlak Felsefesinde Arayışlar: Anscombe'un Eylem Teorisi,* Ankara: İlahiyat Yayınları, 2024.#######Williams, Bernard. *Ethics and the Limits of Philosophy*. London: Fontana Press. 1996.###############**KAYNAKÇA**#######Ahmed, Kâdî Abdülcebbâr. *Şerhu'l-Usûli'l-Hamse: Mu'tezile'nin*

Beş İlkesi, çev. İlyas Çelebi. 2 cilt. İstanbul: TYEKB Yayınları, 2013.#######Aydın, Mehmet S. *Tanrı-Ahlak İlişkisi*. Ankara: TDV Yayınları, 1991.#######Aydın, Mehmet S. *Din Felsefesi*. Ankara: Selçuk Yayınları, 4. Basım, 1994.#######Cebeci, Lütfullah. *Kur'an'da Şer Problemi*. Ankara: Akçağ Yayınları, 1985.#######Celâleddîn-i Rûmi, Mevlânâ. *Mesnevî*, çev. Veled İzbudak. 6 cilt. İstanbul: MEB Yayınları, 1991.#######Cevizci, Ahmet. *Felsefe Sözlüğü*. İstanbul: Paradigma Yayınları, 1999.#######Cüşemî, Hâkim. *U'yûnu'l-mesâil fî'l-usûl*. thk. Ramazan Yıldırım. Kahire: Dâru'l-İslam, 2018.#######Eş'arî, Ebü'l-Hasan. *el-İbâne an usûli'd-diyâne* (Beyrut: Dâru İbn-i Zeydûn, ts.#######Fârâbî, Ebû Nasr. *Fusûlü'l-Medeni*. çev. Hanifi Özcan. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları, 1987.#######Gazzâlî, Ebû Hâmid. *İhyâu Ulûmi'd-Dîn*. trc. Ahmet Serdaroğlu. 4 cilt. İstanbul: Bedir Yayınevi, 2002.#######Gazzâlî, Ebû Hâmid. *İtikadda Orta Yol*. çev. Osman Demir. İstanbul: Klasik Yayınları, 2. Basım, 2014.#######Hz. Ali. *Nehcü'l-Belâğa*.

çev. Adnan Demircan. İstanbul: Beyan Yayınları, 2006.#######Havârizmî, Melâhimî, Rüknüddîn. *Kitâbü'l-Fâik fî usûli'd-dîn*. thk. Wilferd Madelung-Martin McDermott. Tahran: Iranian Institute of Philosophy, 1386/2007.#######İbn Rüşd, Ebu'l-Velid Muhammed. *Felsefe-Din İlişkileri*. haz. Süleyman Uludağ. İstanbul: Dergâh Yayınları, 10. Basım, 2017.#######İbn Sînâ Ebû Ali. *Kitâbu'ş-Şifâ: Metafizik*. çev. Ekrem Demirli-Ömer Türker. 2 cilt. İstanbul: Litera Yayıncılık, 2005.#######İbnü'l-Hümâm, Kemâl. *Kitâbü'l-Müsâyere*. İstanbul: Çağrı Yayınları, 1979.#######Mâtürîdî, Ebû Mansûr. *Kitabü't-Tevhid Tercümesi*. trc. Bekir Topaloğlu. Ankara: TDV Yayınları, 2002.#######Matteveyh, Ebû Muhammed. *Kitâbu'l-Mecmu' fi'l-muhît bi't-teklîf.* thk. Jan Peters. Beyrut: Dâru'l-Meşrık, 1986.#######Mutahharî, Murtaza. *Adl-i İlâhî*. çev. Hüseyin Hatemî. İstanbul: Kevser Yayınları, 2. Basım, 2014.#######Öğük, Emine*. Mâtürîdî'nin Düşünce Sisteminde Şer-Hikmet İlişkisi*. Ankara: TDV Yayınları, 2010.#######Özdemir, Metin. *İslam Düşüncesinde*

Kötülük Problemi. İstanbul: Furkan Kitaplığı, 2001.#######Taylan, Necip. *Düşünce Tarihinde Tanrı Sorunu*. İstanbul: Şehir Yayınları, 2. Basım, 2000.#######Yaran, Cafer Sadık. *Kötülük ve Teodise.* İstanbul: Rağbet Yayınları, 4. Basım, 2023.#######Yasa, Metin. *Tanrı ve Kötülük.* Ankara: Elis Yayınları, 2003.#######Zemahşerî, Mahmûd b. Ömer Cârullah. *el-Minhâc fî Usûli'd-Dîn: Dinin Temel İlkelerini Anlama Yöntemi*. çev. Mehmet Evkuran. Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2020.#######**KAYNAKÇA**###############Alfred North Whitehead, Religion in the Making. New York : The Macmillan Company, 1927.#######Ardoğan, Recep. "Ekolojik Düzeni Okumada İki Yanlış: Sosyal Darvinizm ve Öjenik". *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 18 (Nisan 2011), 1-35.#######Ardoğan, Recep. "Kelâm Açısından Doğal Kötülüklerin İlahî Adalet ile Bağdaşırlığına İlişkin İzahlar". *Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi* 4/2 (2014), 29-74.#######Arıcan, M. Kazım. "Kant'ın Kötülük Anlayışı Ve Teodise Eleştirisi". *Cumhuriyet*

Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 10/2 (Aralık 2006), 217-235.#######Arıcan, M. Kazım. “Spinoza’nın Tanrı-Âlem İlişkisinde İçkinlik Aşkınlık Problemi”. *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* X/1 (Haziran 2006), 127-143.#######Aydın, Hüseyin. "Kötülük Problemi ve Masum Canlıların Yaşadığı Acılar". *Sistematik Yaklaşımla Kelâm Araştırmaları I-II*. ed. Ekrem Uysal, İstanbul: klm Yayınları , 2021.#######Batak, Kemal, *Naturalizm Çıkmazı -Dennett'ten Dawkins'e Yeni Ateizm'in Felsefi Temelleri ve Teistik Eleştirisi-*, (İz yayıncılık: İstanbul, 2010).#######Bilen, Osman. “Agnostisizm”. Günümüz Kelam Problemleri. ed. Recep Ardoğan, İstanbul: klm Yayınları, 2018, ss. 53-59.#######Bolay, Süleyman Hayri. Türkiye’de Ruhçu ve Maddeci Görüşün Mücadelesi. İstanbul: Töre-Devlet Yayınevi, 2. bs., 1979.#######Büchner, Friedrich Kari Christian Ludwig, *Madde ve Kuvvet*. trc. Baha Tevfik; Ahmet Nebil, Sadeleştirme ve ed. Kemal Kahramanoğlu; Ali Utku, Konya: Çizgi Kitabevi, 2012.#######Çevik, Mustafa. “David

Hume'da Kötülük Sorunu". *Dini Araştırmalar* 6/16, 2003, s. 25-38. #######Çınar, Aliye. "Leibniz'de Kötülük Problemi ve Teodise". *Uludağ Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dergisi* XIV (2005), ss. 161-177.#######Dawkins, Richard, *Tanrı Yanılgısı*, trc. Tunç Tuncy Bilgin, İstanbul: Kuzey Yay., 2. bs. 2012. #######Dickens, Peter, "Social Darwinism", *Encyclopedia of Social Theory*, II, edited by George Ritzer, (USA: Sage Publication, 2005).#######Durre, Mazlum. "Nietzsche'nin Nihilizm Söylem". Felsefe Arkivi- Archives of Philosophy 52 (2020): 83-96. #######Eflâtun. "Timâvus". Batı ve İslam Dünyasında Eflâtun'un Timaious'u. nşr. Fahrettin Olguner, Konya 1990, 2b.#######Engels, Friedrich, "Doğanın Diyalektiği'ne Giriş", *Marks-Engels, Seçme Yapıtlar III* (Yer yok: Sol Yay., 1979).#######Green, Ronald M. "Theodicy". *Encyclopedia of Religion* XIII. editor in chief: Lindsay Jones, Thomson Gale, USA 2005.#######Haklı, Şaban. Kötülük Problemi, Yaklaşımlar ve Eleştiriler. H*itit Üniversitesi İlahiyat*

Fakültesi Dergisi 1/2 (2002), 195-211. Erişim adresi: www.ilafdergi.hi-tit.edu.tr/Makale-ler/36101341_2.10.pdf#######Hartshorne, Charles. "Pantheısm and Panentheısm". *Encyclopedia of Religion* X. editor in chief: Lindsay Jones, Thomson Gale, USA 2005. #######Hume, David. "Doğal Din Üstüne Söyleşiler", *Din Üstüne*. çev.: Mete Tuncay, Ankara: İmge Kita-bevi Yay., 4. baskı, 1995.#######Kâdî Abdulcebbâr, ibn Ahmed el-Hemedanî. *Şerhu'l-Usûli'l-Hamse*. thk. Abdülkerim Usman, Kahire: Mektebetü Vehbe, 1988. #######Leibniz, G. W., *Dıscourse On Me-taphysıcs Correspondence Wıth Arnauld And Monadology*. Translated By George R, Montgomery, Second Edıtıon Revısed, Chıcago & London : The Open Court Publıshıng, 1918,#######Miller, David. Empiricism and Process Theology: God is What God Does. Christian Century. March 24, 1976, pp. 284-287. https://www.re-ligion-online.org/article/empiricism-and-process-theology-god-is-what-god-does/#######Mohapatra, A.Ranjan. "Bu-dizm". trc. Hidayet Işık, Selçuk Üni. İ. F. D., XVI, (Konya 2003), s. 172.

#######Nietzsche, Friedrich Wilhelm. *Güç İstenci*. çev. Niüfer Epçeli, 2. bs., İstanbul: Say Yayınları, 2014.#######Nutku, Uluğ. "Nietzsche'de Nihilism Problemi". Felsefe Arkivi, S 16 (2014), ss. 131-143.#######Pailin, David A. Groundwork of Philosophy of Religion. London: Epworth Press, 1989.#######Platon. "Theaittetos". trc. Macit Gökberk, *Diyaloglar*. 7. bs. İstanbul: Remzi Kitabevi, 2010.#######Platon. *Devlet*. Çev. Sabahattin Eyüboğlu, M. Ali Cimcoz, 39. bs., İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2019#######Yazoğlu, Ruhattin. "Süreç Teolojisinde Kötülük Sorunu". Ekev Akademi Dergisi, 10/29, 2006, s. 135-144.#######Özgökman, Fatih. "Evrim Teorisi Tanrı İnancını Dışlar Mı?". *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 1 (Haziran 2015), 41-60.#######Schopenhauer, Arthur. *Hayatın Anlamı*. çev. Ahmet Aydoğan. 3. baskı, İstanbul: Say yayınları, 2010.#######Taslaman, Caner. Kuantum Teorisi Felsefe ve Tanrı. İstanbul: İstanbul Yayınevi, 2008.#######Aydın Topaloğlu. Ateizm ve Eleştirisi.

Ankara: DİB Yay., 2002.#######Hüseyin Aydın. Yaratılış ve Gayelilik (Teleoloji). Ankara: DİB Yay., 2002.#######Tilley, T.W. “Problem of Evil”. The New Dictionary of Thelogy, edited by Joseph a. Komonchak; Mary Collins; Dermot A. Lane, Ireland: Gill And Macmillan, 1990.#######Yaran, Cafer Sadık. Kötülük ve Teodise -Batı ve İslam Din Felsefesinde “Kötülük Problemi” ve Teistik Çözümler-. Ankara: Vadi Yayınları, 1997. #######Yasa, Metin. “Panenteizmin Tarihsel Ardalanı Üzerine”. Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi XVIII/18-19 (2005), ss. 129-146. https://doi.org/10.17120/omuifd.67414. #######Yıldız, Özkan. “Hume’un Tanrı Anlayışı: Epistemolojik Temel Üzerinden Bir İnceleme”. Temaşa Felsefe Dergisi sayı: 21 (Haziran 2024): 84-99. https://doi.org/10.55256/temasa.1406890#######Yılmaz, Nurten Kiriş. "Kötülük Probleminden Schopenhauer Kötümserliğine". *Tabula Rasa Felsefe & Teoloji*, Yıl 9, S 25-26 (Isparta 2009), ss. 99-108.#######Uysal, Ekrem. "İnkârcı Akımlar". Sistematik

Yaklaşımla Kelâm Araştırmaları I-II. ed. Ekrem Uysal, İstanbul: klm Yay., 2021.#######el-Üsmendî, Alâeddin Muhammed b. Abdilhamîd es-Semerkandî. *Lübâbü'l-Kelâm*. thk. M. Said Özervarlı, İstanbul: TDV Yayınları, 2005.#######Voltaire. *Felsefe Sözlüğü* I-II. trc. Lütfi Ay, 4. bs., İstanbul: İnkılâp ve Aka Yay., 1995.#######**KAYNAKÇA#######**Adam, Baki - Katar, Mehmet. *Dinler Tarihi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları, 2005.#######Akça, Sevgican. *Kötülük Problemine İki Bakış: Augustinus ve Spinoz.* Adana: Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, YL Tezi, 2020. #######Akdemir, Furat. *Vahyin Allah Tasavvuru.* Ankara: Araştırma Yayınları, 2019. #######Akdemir, Furat. *Dinin Kaynağı Sorunu.* Ankara: Araştırma Yayınları, 2019.#######Akdemir, Furat. "Doğal Afetleri İlahi Yasalar ve İnsan Üzerinden Okuma", *Doğal Afetler ve Din*, ed. İsmail Karagöz, Ankara: İlahiyat Yayınları, 2024, 28-49.#######Akdemir, Furat. "Dijital Dünyada Din Karşıtı Söylemlerin Medya", Dijital Yayıncılık, ed. Fatih Kurt, Ankara: Diyanet İşleri

Başkanlığı Yayınları, 2021, 659-680.#######Akdemir, Furat. "Kur'an-ı Kerim'de Kader Kavramının Anlam Alanı ve Kader İnancı", 14. Uluslararası Dil, Edebiyat ve Kültür Araştırmaları Kongresi Tam Metinleri, Rize: Recent Academic Studies, 2021, 2/606-618.#######Aydın, Mehmet S. *Din Felsefesi.* İzmir: İzmir İlahiyat Vakfı Yayınları, 2014. #######Bolay, Süleyman Hayri. *Felsefi Doktirinler Sözlüğü.* Ankara: Akçağ Yayınları, 1990.#######Cevizci, Ahmet. *Felsefe Tarihi.* İstanbul: Say Yayınları, 2014. #######Cevizci, Ahmet. *Felsefeye Giriş.* Bursa: Sentez Yayınları, 2007. #######Comte, Auguste. *Pozitif Felsefe Kursları*, çev. Erkan Ataçay, İstanbul: Sosyal Yayınları, 2001.#######Erdem, Engin. "Ateizm ve Kanıtları", *Din Felsefesi*. ed. Recep Kılıç- M. Sait Reçber, Ankara: Grafiker Yay. 2019.#######Darwin, Charles. *Türlerin Kökeni.* çev. Öner Ünalan, İstanbul:Evrensel Basım Yayın, 2012.#######Dawkins, Richard. *The God Delusion*. çev. Tunç Tuncay Bilgin Kalisto, (Ankara: Kuzey Yayınları,

2008..#######Demir, Ömer-Acar, Mustafa. *Sosyal Bilimler Sözlüğü*. İstanbul: Ağaç Yayıncılık, 1993. #######Doko, Enis. "Ateizm ve Eleştirisi", *Güncel Kelâm Tartışmaları*, ed. Mehmet Bulğen - Enis Doko. İstanbul: İFAV Yayınları, 2014. #######Goetz, Stewart - Taliaferro, Charles. *Naturalism.* Michigan: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 2008.#######Gordon, Scot. *Sosyal Bilimler Tarihi ve Felsefesi.* çev. Ümit Tatlıcan, Hasan Kösebalaban, İstanbul: Küre Yayınları, 2013.#######*Hick*, John Harwood. *Evil and God of Love.* London: Springer Publishing, 2010. #######Hick, John. *Philosophy of Religion.* New Jersey: Prentice Hall, Englewood Cliffs. #######Hume, David. *Dialogues Concerning Natural Religion.* New York: Hafner Pres, 1948.#######İlhan Kutluer, "Pozitivizim", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi,* 34:335-339.#######*Leibniz,* Gottfried Wilhelm. *Theodicy: Essays on the Goodness of God, the Freedom of Man and the Origin of Evil.* Eugene: Wipf and Stock Publishers, 2000.#######Mackie, John Leslie. *The Miracle of Theism: Arguments for and*

against the Existence of God. England: Oxford University Press, 1982. #######Morris, Brian. *Din Üzerine Antropolojik İncelemeler.* çev. Tayfun Atay, Ankara: 2004.#######Özdemir, Metin. *Çağdaş Ateizm Argümanlarının Kritiği.* Ankara: Elis Yayınları, 2019. #######Ruse, Michael and Wilson, Edward O. "Moral Philosophy as Applied Science", *Philosophy*, Camridge: Cambridge University Press on behalf of Royal Institute of Philosophy, 1986. #######Taslaman, Caner. *Evrim Teorisi Felsefe ve Tanrı.* İstanbul: İstanbul Yayınları, 2007. #######Taylan, Necip. *Düşünce Tarihinde Tanrı Sorunu.* İstanbul, Mahya Yayıncılık, 2015.#######Türk, Aydın. *Ateizmi Anlamak.* Propoganda Yayınları, 2012. #######Yasa, Metin. *Tanrı ve Kötülük.* Ankara: Elis Yayınları, 2003. #######Yüksel, Emrullah. "Din Fenomeni", *İstanbul Üniversitesi ilahiyat Fakültesi Dergisi*, Sayı 1, İstanbul: 1999.###############**KAYNAKÇA**#######Ardoğan, Recep. "Kelâm Açısından Doğal Kötülüklerin İlahî Adalet İle Bağdaşırlığına İlişkin İzahlar". *Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi* 4/2 (Temmuz

2015), 29-74.#######Ardoğan, Recep. *Özgürlük Kaderdendir*. Kahramanmaraş: KLM Yayınları, 2019.#######Aristoteles. *Nikomakhos'a Etik*. Çev. David Ross. Oxford: Oxford University Press, 1998.#######Arslan, Ahmet. *İlkçağ Felsefe Tarihi 5: Plotinos, Yeni Platonculuk ve Erken Dönem Hıristiyan Felsefesi*. İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2010.#######Augustinus, Aurelius. " *Tanrı Şehri'nden Okumalar* ", Siyasal Felsefede Okumalar içinde, ed. FW Coker, 215-241. New York: Macmillan Company, 1961.#######Bakıllânî, Kâdî Ebu Tayyib el-. *el-İnsaf fîmâ Yecibu İ'tikâduhu velâ Yecûzü'l-Cehlü Bih* . thk. M. Zahid el-Kevseri. Kahire: Mektebetü'l-Ezheriyye li't-Türâs, 1993.#######Barlak, Muzaffer. *Husün-Kubuh*. Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2017.#######Baysal, Erkan. “Felsefî Kelâm Döneminde Mutezile-Eş'arî Yakınlaşması -Hüsün ve Kubuh Örneği-”. *Kur'ân ve Sünnet Araştırmaları Dergisi* 3/2 (Eylül 2023), 51-79.#######Belhî, Ebü'l-Kâsım. *Kitâbü'l-Makâlât ve me'ahû Uyûnu'l-mesâil ve'l-cevâbât*. thk. Hüseyin Hansu vd. İstanbul-Amman: Kuramer-

Dârü'l-Feth, 2018.#######Berkeley, George. *Hylas ve Philonous Arasında Üç Diyalog*. çvr. Robert M. Adams. Indianapolis: Hackett Yayıncılık, 2000.#######Câhiz, Ebû Osmân Amr el-. *Resâilü'l-Câhiz*. thk. Abdüsselâm Muhammed Harûn. Kahire: Mektebetü'l-Hancî, 1964.#######Câhiz, Ebu Usmân Ömer b. Bahr. *Kitâbü'l-Hayevân*. thk. Abdüsselam M. Harun. Mısır: Mektebetü ve Matbaatu Mustafa el-Bânî, 1384/1965.#######Cevizci, Ahmet. *Felsefe Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Paradigma Yayınları, 2003.#######Cürcânî, Seyyid Şerif Ali b. Muhammed el-. *Şerhu'l-Mevâkıf*. nşr. Mahmud Ömer Dimyati. Lübnan: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1419/1998.#######Dostoyevski, Fyodor Mihailoviç. *Karamazov Kardeşler*. Çev. Nihal Yalaza Taluy. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2016.#######Ercik, Hamdullah. "Teizm-Ateizm Gerilimi: Postmodern Durumlar Ve Problemler". *Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 9/21 (Aralık 2018), 687-708.#######Ercik, Hamdullah. "Bir Teodise (Ta'dîl) Anlayışı Olarak Kelâm'da Bütüncül Teolojik Perspektif." *İslami Araştırmalar* 33/3

(2022), 934-951.#######Eş'arî. *el-Luma'* . Kahire, 1955.#######Eş'arî. *Makalatü'l-İslamiyyin*. thk. M. Muhyiddin Abdülhamid. Beyrut, 1995.#######Farabî. "Siyaset Felsefesine Dair Görüşler," çev. Hanifi Özcan. *Farabî'nin İki Eseri*, nşr. Hanifi Özcan, 99-100. İstanbul: İFAV Yayınları, 2014.#######Farabî. *el-Medinetü'l-Fâzila* . Çev. Ahmet Arslan. İstanbul: Klasik Yayınları, 2020.#######Fransa, Anatole. *Epikür'ün Bahçesi*. Çev. Hikmet Hikay. İstanbul: Hilmi Kitabevi, 1947.#######Gazâlî, Ebu Hamid Muhammed el-. *el-İktisat fi'l-İtikad* . Ankara: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, 1962.#######Gazâlî, Ebu Hamid Muhammed el-. *Mizânu'l-amel*. thk. S. Dünya. Mısır: Dâru'l-Maârif, 1964.#######Gazâlî, Ebu Hamid Muhammed el-. *Tehâfüt*. Mısır: Dâru'l-marife, 1966.#######Gazzâlî, Ebu Hamid Muhammed el- *el-Maksıdü'l-Esnâ fî Şerhi Esmâillahi'l-Hüsnâ* . thk. Kasım Muhammed Nuri. Dımeşk: Mektebetü Dâru'l-Fecr, 1431/2010.#######Gazzâlî, Ebu Hamid Muhammed el-. *İhyâu ulûmi'd-din*. Beyrut: Dâru'l-Ma'rife, 1983.#######Hançerlioğlu, Orhan.

Felsefe Sözlüğü. İstanbul: Remzi Kitabevi, 1993.#######Hick, John. *Kötülük ve Sevgi Tanrısı*. Londra: Macmillan, 1985.#######Howard-Snyder, Daniel. *Kötülükten Kanıtsal Argüman*. Indiana: Indiana University Press, 1996.#######Hume, David. *Din Üstüne*. Çev. Mete Tunçay. Ankara: İmge Kitabevi Yayınları, 1995.#######Hume, David. *Doğal Din Üzerine Diyaloglar*. ed. NK Smith. New York: The Bobbs-Merrill Inc., 1947.#######Hume, David. *Doğal Din Üzerine Söyleyişler*. Çev. Hamdi Akıl. İstanbul: İletişim Yayınları, 1996.#######Kant, Immanuel. "Bütün Felsefi Teodise Denemelerinin Başarısızlığı Üzerine". Çev. Muhsin Akbaş. *Doğu Batı: Avrupa* 14 (2001), 190-197.#######Kazanç, Fethi Kerim. "Kelâmî Düşüncede Kötülük Sorununa Kısa Bir Bakış". *Kelâm Araştırmaları* 6/6 (2008), 77-106.#######Kolakowski, Leszek. *Din*. New York/Oxford: Oxford University Press, 1982.#######Koloğlu, Orhan Şener. "Mu'tezile'nin Temel Öğretileri". *İslami İlimler Dergisi* 12/2 (Aralık 2017): 43-80.#######Leibniz, Gottfried Wilhelm. *Essais de Théodicée*. Chicago,

1990.#######Leibniz, Gottfried Wilhelm. *Metafizik Üzerine Konuşma*. Çev. Nusret Hızır. İstanbul: Milli Eğitim Yayınları, 1949.#######Leibniz, Gottfried Wilhelm. *Monadoloji*. Çev. S. K. Yetkin. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1988.#######Leibniz, Gottfried Wilhelm. *Teodisi: Tanrı'nın İyiliği, İnsanın Özgürlüğü ve Kötülüğün Kökeni Üzerine Denemeler*. Çev. EM Huggard. La Salle: Açık Mahkeme, 1985.#######Mackie, John Leslie. *Teizmin Mucizesi: Tanrı'nın Varlığı İçin ve Aleyhine Argümanlar*. Oxford: The Clarendon Press, 1982.#######Manafov, Rafiz. *John Hick'in Din Felsefesinde Kötülük Problemi ve Teodise*. İstanbul: İz Yayıncılık, 2007.#######Manafov, Rafiz. *Kötülük Problemi ve Teodise*. Ankara: Elis Yayınları, 2019.#######Mâtürîdî, Ebû Mansûr Muhammed. *Kitâbüt-Tevhîd*, nşr. Fethullah Huleyf. Beyrut: 1970. McCloskey, HJ "Tanrı ve Kötülük". *Kötülüğün Teolojik Sorunu Üzerine Okumalar*, ed. Nelson Pike, New Jersey: Prentice Hall, 1964.#######Taşdelen, Mehmet. "Mâtürîdî'nin Düşüncesinde Emri Bi'l-Ma'rûf Ve Nehyi Ani'l-Münker'in

Anlaşılma Şekli". *İslami İlimler Araştırmaları Dergisi* 2 (Eylül 2007), 75-98.#######Taşdelen, Mehmet. "Kaza ve Kadere İman" *İslam Akaidi,* ed. Yasin Ulutaş, (İstanbul: Kitap Dünyası Yayınları 2023), 245-261.#######Özdemir, Metin. "Kötülük Problemi". *Kelâm El Kitabı* içinde, ed. Ş. Ali Düzgün, 561. Ankara: Grafiker Yayınları, 2013.#######Özdemir, Metin. "Kötülük Problemine Eleştirel Bir Yaklaşım". *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 4 (2001), 225-259.#######Platon. *Devlet*. Çev. S. Eyüboğlu ve M. Ali Cimcoz. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yay., 2021.#######Platon. *Lysis*. Çev. Sabahattin Eyüboğlu. İstanbul: Türkiye İş Bankası, 2018.#######Rowe, William L. "The Problem of Evil and Some Varieties of Atheism". *The Evidential Argument from Evil*, Ed. D.l Howard-Snyder. Bloomington: Indiana University Press, 1996.#######Rowe, William L. *Philosophy of Religion: An Introduction*. Belmont: Wadsworth Publishing, 2001.#######Şimşek, Özkan ve Erkan Baysal. *Celâleddîn Süyûtî ve İbn Ebî Şerîf'in "Leyse Fi'l-*

İmkân" Tartışmalarına Yaklaşımları. İstanbul: İz Yayıncılık, 2019.#######
Şimşek, İsmail. "Tanrı'nın Mükemmelliği ve Özgürlük Problemi". *EKEV Akademi Dergisi*, sayı 59 (2014), 413-428.#######Şimşek, İsmail. "Apateizm Nedir? Ne Değildir?". *Pamukkale Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 10/1 (Haziran 2023), 330-351. #######Türkben, Yaşar. "Kötülük Problemi: Gazzâlî-Swinburne Mukayesesi". *Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* (2009), 92.#######Ulutaş, Yasin. "Ebû Ca'fer Muhammed Bin Abdullah El-İskâfî'nin Hayatı, Şahsiyeti ve Kelâmî Görüşleri". *Tasavvur / Tekirdağ İlahiyat Dergisi* 6/2 (Aralık 2020), 1107-1136. #######Ulutaş, Yasin. "Cinler ve İblis" *İslam Akaidi,* ed. Yasin Ulutaş, (İstanbul: Kitap Dünyası Yayınları 2023),121-138.#######Ümitli, Mehmet. *Hanefî Usul Âlimlerinden Sadrüşşerîa ve Usul Anlayışı.* İstanbul: Eğiten Yayınları.2022. #######Ünverdi, Mustafa. "Ahlakın Epistemolojisi". *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 7/2 (Şubat 2015), 327-350.#######Ünverdi, Veysi. "Mu'tezile'nin İnanç Sistemi; Usûl-i

Hamse/Beş İlke ve Arka Planı". *Artuklu Akademi* 4/2 (Aralık 2017), 8-18.#######Yaran, Cafer Sadık. *Kötülük ve Teodise*. İstanbul: Vadi Yayınları, 2016.#######**KAY-NAKÇA**###############Awwad, M. Rami - Dede, Halis. *Zühd Öğüt ve Hikmet Bağlamında Arap Şiirinden Seçme Kasideler.* ed. Ali Sevdi. Ankara: Sonçağ Akademi, 1. Basım, 2022.#######Cürcânî, Seyyid Şerif. *Ta'rifâtu'l-ulûm ve tahdîdâtu'r-rusûm*. thk. Abdülmevlâ Hâcıl. Fransa: Shams Publishing, 2020.#######Çağrıcı, Mustafa. "Sabır". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 35/337-339. İstanbul: TDV Yayınları, 2008.#######Çağrıcı, Mustafa. "Şükür". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 39/259-261. İstanbul: TDV Yayınları, 2010.#######Eraydın, Selçuk. *Tasavvuf ve Tarikatlar*. İstanbul: İFAV Yayınları, 7. Baskı., 2004.#######Geylanî, Abdülkadir. *Fethü'r-Rabbânî ve'l-feyzü'r-Rahmânî*. Beyrut: Darü'l-fikr, 1998.#######İbnü'l-Arabi, Muhyiddin Muhammed b Ali. *Fususü'l-hikem ve't-ta'likatu aleyh*. Beyrut: Dârü'l-Kütübi'l-Arabiyye, 1980.#######Kelâbâzî,

Ebu Bekr Muhammed b. İshak Buharî. *et-Ta‘arruf li-mezhebi ehli’t-tasavvuf*. Beyrut: Darü’l-Kütübi’l-İlmiyye, 2001.#######Kuşeyrî, Abdulkerîm. *er-Risâletü’l-Kuşeyriyye*. thk. Abdülhalim Mahmûd-Mahmûd b. eş-Şerif. Kahire: Müessesetü’d-dârü’ş-şa’b, 1989.#######Mekkî, Ebû Talib el-. *Kûtu’l-Kulûb*. İstanbul: Semerkand Yayınları, 2003.#######Muhâsibî, Hâris b. Esed. *er-Riâye li-Hukûkillah*. Kahire: Dârü’l-Maârif, 2003.#######Rifâî, Ahmed er-. *Burhânü’l-müeyyed*. İzmir: İmam-ı Birgivî Kültür Sanat Eğitim Derneği, 2020.#######Tûsî, Ebu Nasr Serrâc. *el-Luma‘ fi’t-tasavvuf*. Kahire: Şirketü’l-Kuds, 2008.#######Ünal, Mehmet. *Bandırmalı-zade Mustafa Haşim Efendi’nin Dvan-ı Manzumesi*. Isparta: Fakülte Kitabevi, 2019.#######Ünal, Mehmet. *Kastomonulu Muhammed Eşref Mesti Divanı*. Isparta: Fakülte Kitabevi, 2020.#######Yıldız, Mehmet. “Geleceğin Korkusunun Geçmişin Hüznünü Taşımayan İnsan: İbnü’l-vakt”. *Sufiyye* 11 (2021), 79-98. #######

KAYNAKÇA##############Anadol, Cemal.

Tarihten Günümüze Kadar Doğu ve Batı Kültürlerinde Halk İnanışları Büyü (Sihir, Tılsım, Cin Çarpması). İstanbul: Bilge Karınca, 2006.#######Ateş, Ali Osman. *Kur'an ve Hadislere Göre Cinler-Büyü*. İstanbul: Beyan Yayınları, 2. Basım, 1995.#######Ayverdi, İlhan. *Misalli Büyük Türkçe Sözlük*. İstanbul: Kubbealtı Neşriyat, 2005.#######Canan, İbrahim. *Hadis Ansiklopedisi Kütüb - i Sitte*. Ankara: Akçağ Yayınları, ts.#######Cilacı, Osman. *Genel Hatlarıyla Dinler Tarihi*. Konya: Mimoza Yayınları, 1994.#######Çantay, Hasan Basri. *Kur'an-ı Hakim ve Meali Kerim*. İstanbul: Mürşid Çantary Yayınları, 1980.#######Çelebi, İlyas. "Sihir". *Diyanet İslam Ansiklopedisi*. 37/170. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 1992.#######Çakır, Mehmet Saki, Seyyid *Sıbgatullah Arvasi'nin Minah İsimli Eseri, Tahkik-İnceleme* (İstanbul: Haşimi Yayyınevi, 2019), 79. #######Dede, Halis. "Arap Edebiyatında Mesellere Konu Olan Şahsiyetler". *Türk Akademik Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi* 6/2 (2023), 180-187.#######Devellioğlu, Ferit. *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik*

Lugat. Ankara: Aydın Kitabevi, 1999.#######Erginer, Gürbüz. *“Anadolu’da Batıl İnanmalar ve Büyü”: Ed. Ekrem Işın. Elemterefiş Anadolu’da Büyü ve İnanışlar.* 50-61. İstanbul: Yapı Kredi Yayıncılık, 2003.#######Gündüz, Şinasi. *Din ve İnanç Sözlüğü*. Ankara: Vadi Yayınları, 1998.#######Hatun, Hicret - Bulut, Ramazan. “Kemalpaşa ve Çevresindeki Dini Ziyaret Yerleri Üzerine Bir Din Sosyolojisi Araştırması”. *Akademik Platform İslami Araştırmalar Dergisi* 7/1 (2023).#######Kahvecî, Enes - Dede, Halis vd. *Arap Edebiyatına Giriş*. ed. Ramazan Şahin. İstanbul: Kitap Dünyası, 2023.#######Karaman, Gülay. *Klasik Türk Edebiyatında Sihir*. Kocaeli: Kocaeli Üniversitesi Yayımlanmamış Doktora Tezi, 2015.#######Kardaş, Sedat. “Divan Şiirinde Büyü Sihir ve Tılsım”. 753-771. Ordu: Ordu Üniversitesi, 2011.#######Kocabıyık, H. İbrahim. "Arap Dilinde Okuma Kavramı”. *Kilitbahir Dergisi* 17/110 (2020), 110-142.#######Kocabıyık, H. İbrahim. “Arap dilinde ifadelerin sanatlı kullanımı: Fesâhat”, *Rumeli'de Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi* 31 (2022),

450.#######Muallim Nâcî - Haz: Ahmet Kartal. *Lügat-i Nâcî*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2009.#######Örnek, Sedat Veyis. *100 Soruda ilkellerde Din, Büyü, Sanat, Efsane*. İstanbul: Su Yayıncılık, 2014.#######Özbek, Yusuf. *İslâm Açısından Sihir*. İstanbul: İz Yayıncılık, 1994.#######Sarıkçıoğlu, Ekrem. *Başlangıçtan Günümüze Dinler Tarihi*. Isparta: Fakülte Kitabevi, 6. Basım, 2008.#######Şemseddin Sami. *Kâmûs-ı Türkî*. İstanbul: Çağrı Yayınları, 1999.#######Tanyu, Hikmet. "Büyü". *Diyanet İslam Ansiklopedisi*. 6/501-506. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 1992.#######Tarlan, Ali Nihad. *Fuzuli Divanı*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 1985.#######Tümer, Günay - Küçük, Abdurrahman. *Dinler Taihi*. Ankara: Ocak Yayınları, 3. Basım, 1997.#######Ulutaş, Yasin. "Cinler ve İblis". *İslam Akaidi*. İstanbul: Kitap Dünyası Yayınları, 2023.#######Uygun, Azize. *Seyyid Süleyman El-Hüseynî 'nin Kenzü'l Havâs Kitabındaki Dua ve Büyü Motifleri*. Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi Yayımlanmamış Doktora Tezi, 2013.#######Uzun, Mustafa.

“Ebced”. *Diyanet İslam Ansiklopedisi*. 12/141-145. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 1994.#######Yazır, Elmalılı Hamdi Sadeleştiren: İsmail Karaçam, Emin Işık. *Hak Dini Kur’an Dili*. İstanbul: Azim Dağıtım, 1992.#######

Kelâm XLIX:	**KELAMDA TEODİSE**
Proje Yürütücüsü	Recep ARDOĞAN
	KSÜ İlahiyat Fak., 3kelam@gmail.com
Yazarlar	Ekrem UYSAL & Mehmet Salih GECİT & Mehmet TÖZLUYURT
	& VEYSEL KASAR & İbrahim Halil ERDOĞAN
	& Yasin ULUTAŞ
Editörler	Recep ARDOĞAN & Furat AKDEMİR
Kapak, dizgi ve tashih	klm YAYINLARI
	klmyayinlari@gmail.com
	https://www.klmyayinlari.com/
	0 553 277 93 39
ISBN:	978-625-8386-28-8
	1. baskı, Kahramanmaraş 2024.

Atıf: *Kelamda Teodise* ed. Recep Ardoğan; Furat Akdemir, klm Yayınları, Kahramanmaraş, 2024.
Tedarik adresi: https://www.n11.com/magaza/klm-yayinlari

TEDARİK: https://www.google.com/search?q=inpublisher:KLM&sca_esv=3e4a05f9a46c92ca&hl=tr&tbs=bkt:b&tbm=bks&sxsrf=ADLYWIJcuhy9_OYNc1ArHWoh-BCs2N4PSFA:1733303278682&ei=7htQZ5aoKcyVxc8PnIeXQI&start=0&sa=N&ved=2ahUKEwiW19rx4Y2KAxXMSvEDHZzDJS84KBDy0wN6BAgQEAQ&biw=1280&bih=598&dpr=1.5

KAYNAKÇA#######Avcı, Mahmut vd., *Disiplinlerarası Bir Yaklaşımla Kötülük Problemi*. Konya: Eğitim Yayınevi, 2018.#######Aydın, Ali Arslan. *İslâm İnançları ve Felsefesi*. İstanbul: Çağrı Yayınları, 1980.#######Aydın, Mehmet. *Din Felsefesi*. Ankara: Selçuk Yay., 1987.#######Bardakoğlu, Ali. "Husn ve Kubh Konusunda Aklın Rolü ve İmam Mâtürîdî". *Erciyes Üniversitesi, İlahîyat Fakülktesi Dergisi* 5 (1987), 59-75.#######Cürcânî, Seyyid Ali b. Muhammed el-. *et-Ta'rifât*. İstanbul: Matbaa-ı Ahmet Hamid, 1327.#######David Hume. *Doğal Din Üstüne Söyleşiler*. Çev. Mete Tucay. Ankara: İmge Yay., 1995.#######Immanuel Kant. *Lectures on Philosophical Theology*. Çev. Allen W. Wood and Gertrude M. Clark. Ithaca and London: Cornell University Press, 1978.#######İbn Sînâ. *Metafizik*, çev. Ekrem Demirli, Ömer Türker. İstanbul: Litera Yayıncılık, 2017.#######John Hick. *Evil and the God of Love*. London: The Macmillan Press,1985. #######Kâdî Abdulcebbâr, Ebü'l-Hasan. *el-Muğnî*. Thk. Ebulleylâ Afîfî. Kâhire: Dâru'l-Kütübi'l-Mısrıyye,

1962.#######Kâdî Abdulcebbâr, Ebü'l-Hasan. *Şerhu Usûli'l-Hamse -Mu'tezile'nin Beş İlkesi-.* Çev. İlyas Çelebi. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Başkanlığı Kurumu, 2013.#######Kazanç, Fethi Kerim. "Tanrı ve Kötülük: Kelami Düşünce Geleneğinde Kötülük Problemi Üzerine Bazı Değerlendirmeler". *EKEV Akademi Dergisi* 12/35 (2008), 11-32.#######Macid, Fahri. *İslam Ahlâk Teorileri*. Çev. Muammer İskenderoğlu-Atilla Arkan. İstanbul: Lıtera Yay., 2004.#######Manafov, Rafiz. "Meşşai Felsefe ve Kelam Düşüncesinde Adl-i İlahî Meselesi". *Selçuk Üniversitesi İlahîyat Fakültesi Dergisi* 28 (2009), 32-51.#######Mâtürîdî, Ebu Mansur Muhammed b. Mahmud el-. *Kitâbü't-Tevhîd Tercümesi*. Trc. Bekir Topaloğlu. Ankara: İSAM Yayınları, 2009. #######Mâtürîdî, Ebu Mansur Muhammed b. Mahmud el-. *Kitâbü't-Tevḥîd*. Thk. Fethullah Huleyf. Lübnan: Daru'l-Meşrık, 1986. #######Mâtürîdî, Ebu Mansur Muhammed b. Mahmud el-. *Teʾvîlâtü'l-Ḳurʾân*. Thk. Halil İbrahim Kaçar. İstanbul: Mizan Yayınevi, 2007. #######Öğük, Emine. *Mâtürîdî'nin Düşünce Sisteminde Şer-*

Hikmet İlişkisi. Ankara: TDV Yayınları, 2010.#######Özdemir, Metin. "Mâtûrîdî'nin Kötülük Problemine Yaklaşımı". *Mâtûrîdî'nin Düşünce Dünyası*. Ed. Şaban Ali Düzgün. Ankara: TC. Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2011.#######Özdemir, Metin. *İslam Düşüncesinde Kötülük Problemi*. İstanbul: Kaknüs Yayınevi, 2014.#######Sâbûnî, Nûrettin es-. *Mâtürîdîyye Akâidi -el-Bidaye fi Usuli'd-Din-*. Çev. Bekir Topaloğlu. Ankara: DİB Yayınları, 2005.#######Süt, Abdunnasır. *Mu'tezile ve Ahlâk*, İstanbul: İz Yayıncılık, 2016.#######Şekeroğlu, Sami. "Mâtürîdî'de Kötülük Problemi". *Harran Üniversitesi İlahîyat Fakültesi Dergisi* 14/21 (2009), 135-150.#######Topaloğlu, Bekir & Çelebi, İlyas. "Küfür", *Kelâm Terimleri Sözlüğü.* İstanbul: İSAM Yayınları, 2010.#######Yaran, Cafer Sadık. *Kötülük ve Theodise: Batı ve İslam Din Felsefesinde "Kötülük Problemi" ve Teistik Çözümler*. Ankara: Vadi Yayınları, 1997.#######Yasa, Metin. *Tanrı ve Kötülük*. Ankara: Elis Yayınları, 2003.#######Yazıcıoğlu, Mustafa Said. *Mâtürîdî ve Nesefî'ye Göre İnsan*

Hürriyeti. Ankara: OTTO Yayınları, 2017. #######Yeprem, Mustafa Saim. *Mâtürîdî'nin Akîde Risâlesi ve Şerhi*. Ankara: TDV Yayınları, 2011.##############**KAYNAKÇA**#######Abdulcebbar, Kadı, *Şerhu'l-Usûli"l-Hamse, -Mu"tezile"nin Beş İlkesi-,* Çev. İlyas Çelebi, (İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Başkanlığı Kurumu, 2013).#######Aktaş, Zeki, *Farâbî ve John Locke'un Ahlak Felsefelerinin Karşılaştırılması* (Erzurum: Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2018).#######Avcı, Mahmut vd., *Disiplinlerarası Bir Yaklaşımla Kötülük Problemi* (Konya: Eğitim Yayınevi, 2018). #######Bağdadi, Ebu Mansur Abdüllkahir, Usulu'd-Din, (Beyrut: Daru'l-Kutub el-İlmiyye, 2002).#######Bakıllani, Ebu Bekir Muhammed b. Et-Tayyib, *Temhidu'l-Evail fi'r-Red ala el-Mulhideti el-Muattılati ve'r-Rafıdati ve'l-Hevarici ve'l-Mu'tezile,* (Beyrut: Daru'l-Kutub el-İlmiyye, 2005).#######Beyzâvî, Kadı, *Tavâli'u'l-Envar- Kelam Metafiziği-* çev. İlyas Çelebi- Mahmut Çınar, (İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı

Yayınları, 2014).#######Cansız, Hasan, *İlâhi Fillerde Hikmet,* (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya 2014).#######Ceylan, Ahmed "İmam Eş'arî'ye Göre Hüsün-Kubuh Problemi", https://www.vuslatdergisi.com/yazi_detay.php?id=3945&sID=245&year=2021&month=11#######Coşkun, İbrahim, *İlahî Adalet ve Engelli Bireyler* (Konya: Kitap Dünyası Yayınları, 2016). #######Cübbai, Ebu Ali b. Abdilvehhab, *Kitabu'l-Makalat*, Tahk. Özkan Şimşek vd., (İstanbul: Endülüs Yayınları, 219.#######Cürcani, Seyyid Şerif, *Şerhu'l-Mevakıf*, III/312; #######Cüveyni, Abdülmelik b. Abdillah, *Kitabu'l-İrşad ila Kavatıi'l-Edilleti fi Usuli'l-İ'tikad*, (Beyrut: Daru'l-Kutub el-İlmiyye, 1995).#######Cüveynî, Abdülmelik, *Kitâbu'l-İrşâd -İnanç Esasları Kılavuzu-* çev. Adnan Bülent Baloğlu vd., (Ankara: TDV Yayınları, 2016).#######Çağrıcı, Mustafa, "Hayır", *TDV İslam Ansiklopedisi,* (İstanbul: TDV Yayınları, 1998).#######Çelebi, İlyas, "Hüsun ve Kubuh", *TDV İslam Ansiklopedisi*, (İstanbul: TDV Yayınları, 1999).#######Eş'arî, , Ebu'l-Hasan, *Eş'arî Kelâmı –el-Lüma'fi'r-Red alâ*

Ehli'z-Zeyğ ve'l-Bida çev. Kılıç Aslan Mavil - Hikmet Yağlı Mavil, (İstanbul: İz Yayıncılık, 2016).#######Eş'arî, Ebu'l-Hasan, *el-İbâne an Usuli'd-Diyane*, Tahk. Abdullah Mahmud Muhammed Ömer, Daru'l-Kutub el-İlmiyye, Beyrut, tsz.#######Eş'arî, Ebu'l-Hasan, el-*Luma' fi'r-Red Ala Ehli'z-Zeyğ ve'l-Bida'*, Tahk. M. Emin ed-Dannavi, (Beyrut: Daru'l-Kutub el-İlmiyye,2012).#######İbn Fûrek, *Mücerred*, Tahk. Danyal Cimarye, (Beyrut: Daru'l-Maşrık, 1987).#######İbn Sînâ, *eş-Şifâ' el-İlâhiyyât* (nşr. G. C. Anawati – Saîd Zâyid), Kahire 1960.#######Kazanç, Fethi Kerim, "Tanrı ve Kötülük: Kelami Düşünce Geleneğinde Kötülük Problemi Üzerine Bazı Değerlendirmeler", *EKEV Akademi Dergisi Yıl: 12 Sayı: 35 (Bahar 2008), s. 13*.#######Mavil, Hikmet Yağlı, *İmam Eş'arî'nin Kelam Düşüncesi* (Ankara: İsam Yayınları, 2018).#######Nursi, Said, *Lem'alar*, (İstanbul: Envar Yayınları, 1995).#######Nursi, Said, *Mektubat*, (İstanbul: Envar Yayınları, 1995).#######Özdemir, Metin, "Kötülük Problemine Felsefi ve Kelami Açıdan

Mukayeseli Bir Yaklaşım", *İslami Araştırmalar Dergisdi (Journal of Islamic Research),* 2016;27(3):235-50.#######Özdemir, Metin, *İslam Düşüncesinde Kötülük Problemi* (İstanbul: Kaknüs Yayınevi, 2014).#######Özdil, Ahmet Nusret & Cengiz, Lütfü, "Eş'arîlerin Temel Kabullerinin Kötülük Problemiyle İlişkili Görüşlerine Etkileri", *Balıkesir İlahîyat Dergisi* - Balıkesir Theology Journal ISSN 2149-9969| e-ISSN 2717-669X Haziran / June 2020, 11: 89-113.#######Razi, Fahruddin, *el-Erbain fi Usuli'd-Din,* (Beyrut: Daru'l-Kutub el-İlmiyye, 2009).#######Süt, Abdunnasır, *Mutezile ve Ahlak-Kadı Abdulcebbar Örneği-* (İstanbul: İz Yayıncılık, 2016).#######Taftazani, *Şerhu'l-Makasıd,* tahkik: Abdurrahman Umeyre, (Beyrut: 1989). #######Topaloğlu, Bekir, "Adl", *TDV İslam Ansiklopedisi*, (İstanbul: TDV Yayınları, 1988).#######Turhan, Kasım, "İnayet", *TDV İslam Ansiklopedisi,* ((İstanbul: TDV Yayınları, 2000). #######Yavuz, Yusuf Şevki, Şer, *TDV İslam Ansiklopedisi*, (İstanbul: TDV Yayınları,

2010).####################**KAYNAKÇA#######**Abdülbâkî, Muhammed Fuad. *el-Mu'cemü'l-Müfehres li Elfâzı'l-Kur'âni'l-Kerîm*. İstanbul: Çağrı Yayınları, 1990.#######Altuntaş, Mehmet. *Kur'ân-ı Kerîm'e Göre İmtihan Gerçeği*. Ankara: İlahîyat Yayınları, 2020.#######Atay, Hüseyin. *İrade ve Hürriyet*. Ankara: Atay ve Atay Yayınları, 2002.#######Aydın, Mehmet S. *Din Felsefesi*. Ankara: Selçuk Yayınları, 1992.#######Bayraktar Barış, Ayşe. *İslam Kelâmı'nda İmtihan Problemi*. Ankara: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2022.#######Beyhakî, Ebû Bekr Ahmed b. el-Hüseyn b. Alî. *Şuʿabü'l-İmân*. Thk. Abdul'alî Abdulhamîd Hâmid-Muhtâr Ahmed en-Nedvî. Riyad Mektebetü'r-Rüşd, 2003.#######Buladı, Kerim. *Musibet ve İmtihan*. İstanbul: Kayıhan Yayınları, 2020.#######Cebeci, Lütfullah. *Kur'an'da Şer Problemi*. Ankara: Akçağ Yayınları, 1985.#######Düzgün, Şaban Ali. *Dini Anlama Kılavuzu*. Ankara: Otto Yayınları, 2018.#######Düzgün, Şaban Ali. *Tanrının Gözbebeği İnsan*. Ankara: Otto Yayınları, 2021.#######Ezherî, Ebû

Mansûr Muhammed b. Ahmed. *Tehzîbu'l-luga*. Kahire: Müessesetü'l-Mısriyyetu'l-'Âmme, 1967. #######Faruki, İsmail Raci. *Tevhîd*. çev. Dilaver Yardım-Latif Boyacı. İstanbul: İnsan Yayınları, 1995.#######İbn Manzûr, Ebü'l-Fazl Cemâlüddîn Muhammed b. Mükerrem b. Alî b. Ahmed el-Ensârî. *Lisânü'l-'Arab*. Byy: yy, ty.#######İsfahânî, Ebü'l-Kāsım Hüseyn b. Muhammed b. el-Mufaddal er-Râgıb. *el-Müfredât fî Gaîbü'l-Kur'ân*. Beyrut: Dâru'l-Ma'rife, ty.#######Kuzu, Mehmet Akif. *İmam Mâtürîdî'de Musibet Kavramı*. Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2024.#######Mâtürîdî, Ebû Mansûr Muhammed b. Muhammed b. Mahmûd. *Kitâbü't-Tevhîd*, çev. Bekir Topaloğlu. Ankara: İsam Yayınları, 2018.#######Mâtürîdî, Ebû Mansûr Muhammed b. Muhammed b. Mahmûd. *Te'vîlâtü'l-Kur'ân*. ed. Yusuf Şevki Yavuz. İstanbul: Ensar Yayınları, 2015.#######May, Rollo. *Kendini Arayan İnsan*. çev. Kerem Işık. İstanbul: Okuyan Us Yayınları, 2019.#######Mengüşoğlu, Takiyettin. *Felsefi Anthropologi (İnsanın Varlık Yapısı ve Nitelikleri)*.

İstanbul: İ. Ü. Edebiyat Fakültesi Yayınları, 1971.#######Mukâtil b. Süleymân. *Tefsîru Mukâtil b. Süleymân*. Dâru'l-Kütübi'l-'İlmiyye, 2003.#######Öztürk, Abdülvehhab. *İmam A'zam Ebû Hanîfe'nin Eserleri*. İstanbul: Şamil Yayınevi, 2021.#######Râzî, Ebû Abdillâh Fahrüddîn Muhammed b. Ömer Fahruddîn. *Mefâtihu'l-gayb*. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-'İlmiyye, 1990.#######Yaran, Cafer Sadık. *Kötülük ve Teodise*. İstanbul: Rağbet Yayınları, 2023.#######Zebidî, Ebû'l-Feyz Muhammed el-Murtazâ. *Tâcu'l-'arûs min cevâhiri'l-kâmûs*. Kuveyt: et-Türâsü'l-'Arabî, 2001. #######Zemahşerî, Ebü'l-Kâsım Cârullah Mahmûd b. Ömer. *el-Keşşâf 'an Hakâikı't-Tenzîl ve Uyûni'l-Ekâvîl fî Vücûhi't-Te'vîl*. Beyrut: Dâru İhyâi't-Türâsi'l-'Arabî, 2003.###############**KAYNAKÇA**#######Ahmed, Abduh Süleyman, *Kindi'nin Metafiziğine Mu'tezilenin Tesiri*: Mu'tezile ve Kindi'de Tanrının Varlığına Dair Deliller, (Mu'tezile Gelen-Ek-i, I Drly: Recep Alpyağılgil), İz y. İstanbul, 2014#######Aydıner, Furkan. *Seküler Bilimin Tanrıları*. İstanbul: Etkileşim

y., 2012.#######Cürcânî, Ali b. Muhammed. *Kitabu't-Ta'rifât*. Beyrut: D.Kütüb'ül-İlmiyye, 1983.#######Cüveyni, Ebu'l Meâli el-. *el-Akidetü'n Nizamiyye fi erkani'l İslamiyye*. ed. Muhammed Zahid Kevseri. Kahire: el-Mektebe Ezheriyye, 1992.#######Draz, M. Abdullah. *Kur'an'da Ahlâk*. çev. Ünver Günay Emrullah Yüksel. İstanbul: İz Yayıncılık y., 4.Baskı., 2009.#######Düzün, Şaban Ali (ed.). *Kelam El Kitabı*. Ankara: Grafiker, 2012.#######Erdem, Hüsamettin. *Ahlâk Felsefesi*. Konya: Hü-Er, 5.baskı., 2009.#######Hufî, Muhammed Ahmed el-. *Rasûl ve Ahlâk*. çev. Bedrettin Çetiner. İstanbul: Kültür Basın Yayın Birliği, 1988.#######Isfahani, Ragıp el-. *Müfredât*. çev. Yusuf Türker. İstanbul: Pınar Yayınları, 2.Baskı., 2010.#######Işık, Harun. *Sistematik Kelâm-I*. Kayseri: Kimlik yayınları, 2017.#######Mahmud, Mustafa. *Hivaru Maa Sadiki'l Mulhid*. çev. Ahmet Zakaria Mahmoud. Beyrut: Daru'l-Avda, 1986.#######Mengüşoğlu, Takiyettin. *İnsan Felsefesi*. Ankara: Doğu Batı Yayınları, 2021.#######Nursi, Said. *Külliyat-I (Sözler)*. İstanbul: Yeni Asya y,

1996.#######Nursi, Said. *Risale-i Nur Külliyatı-II*. İstanbul: Yeni Asya Yayınları, 1996.#######Nursi, Said. *Sözler*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2016.#######Sinanoğlu, Mustafa. "Teklif". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 40/385-387. İstanbul: TDV Yayınları, 2011.#######Şâban, Zekiyyu'ddin. *İslam Hukuk İlminin Esasları*. çev. İbrahim Kâfi Dönmez. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 33. Baskı., 2019.#######Topaloğlu, Bekir. *Kelâm Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: İSAM Yayınları, 2010.#######Toshihiko, İzutsu. *Kur'anda Dînî ve Ahlâkî Kavramlar*. çev. Selahaddin Ayaz. İstanbul: Pınar Yayınları, 2010.#######Ülken, Hilmi Ziya. *Aşk Ahlakı*. İstanbul: Ülken Yayınları, 4,Baskı., 1981.#######Yeprem, Saim. *İrâde Hürriyeti ve İmam Mâtürîdî*. İstanbul: Şamil Yayınevi y., 1980.#######**KAYNAKÇA**###############Aḥmed b. Ḥanbel, Ebû ʿAbdullâh Aḥmed b. Muḥammed b. Ḥanbel eş-Şeybânî. *Müsnedü'l-İmâm Aḥmed b. Ḥanbel*. thk. Şuʿayb el-ʾArnaʾût, ʿÂdil Murşid v.dğr. 50 Cilt. Beyrut: Muʾessesetu'r-Risâle, 1421/2001.#######Al-Gazzâlî, Ebû Ḥâmid.

el-Maḳṣadu'l-ʾEsnâ fî Şerḥi Meʿânî Esmâi'llâhi'l-Ḥusnâ. thk. Bessâm ʿAbdulvehhâb el-Câbî. Kıbrıs: el-Ceffân ve'l-Câbî Yayınevi, 1407/1987.#######Alpyağıl, Recep. *Gelen-Eksel ve Çağdaş Metinlerle Din Felsefesine Dair Okumalar-I*. İstanbul: İz Yayıncılık, 2014.#######Âmirî, Sâmî. *Müşkiletü'ş-Şer ve Vucûdillâh*. Londra: Tekvîn, 2016.#######Ardoğan, Recep. *Temellerden Topluma -Kelam İlminde Sosyal Açılımlar-*. İstanbul: klm Yayınları, 2016.#######Avcı, Mahmut vd. *Disiplinlerarası Bir Yaklaşımla Kötülük Problemi*. Konya: Eğitim Yayınevi, 2017.#######Buhârî, Ebû Abdillâh Muhammed b. İsmail el-. *el-Câmiu's-Sahîh*. thk. Muhammed Züheyr Nasr. Mısır: Dâru Tavki'n-Necât, 2001.#######Cevizci, Ahmet. *Paradigma Felsefe Sözlüğü*. İstanbul: Paradigma Yayınları, 1999.#######Diyanet. *Kur'an-ı Kerim Meâli*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 3. Basım, 2009.#######Ebû Dâvûd, Suleymân b. el-Eşʿas̱es-Sicistânî. *Sunenu Ebî Dâvûd*. thk. Şuʿayb el-ʾArnaʾûṭ. 7 Cilt. b.y.: Dâru'r-Risâleti'l-ʿÂlemiyye,

2009.#######Eşârî, Ebu'l-Hasan. *Makâlâtu'l-İslâmiyyîn ve İhtilâfu'l-Musallîn*. çev. Mehmet Dalkılıç - Ömer Aydın. İstanbul: Kabalcı Yayıncılık, 2005.#######Gazzâlî, Ebu Hâmid el-. *İhyâu Ulûmi'd-Dîn*. Beyrut: Dâru'l-Ma'rife, 1982.#######Hançerlioğlu, Orhan. "Kötülük". *Felsefe Ansiklopedisi: Kavramlar ve Akımlar*. İstanbul: Remzi Kitabevi, 1993.#######İbn Ḳayyim el-Cevziyye, Ebû ʿAbdillâh Şemsüddîn Muḥammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb ez-Zürʿaî ed-Dımaşḳī el-Ḥanbelî. *Şifâu'l-ʿAlîl fî Mesâîli'l-Ḳaḍâʾ ve'l-Ḳader ve'l-Ḥikme ve't-Taʿlîl*. Beyrut: Dâru'l-Ma'rife, 1398/1978.#######İbn Mâce, Ebû ʿAbdullâh Muḥammed b. Yezîd el-Ḳazvînî. *Sunenu İbn Mâce*. thk. Şuʿayb el-ʾArnaʾût. 5 Cilt. b.y.: Dâru'-r-Risâleti'l-ʿÂlemiyye, 2009.#######İbn Manzûr, Cemalüddîn. *Lisânu'l-Arab*. Beyrut: Dâru Sâdır, 2011.#######İmamoğlu, Tuncay. "Seneca Felsefesinde Kötülük Problemi". *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi* 2/1 (2002), 51-57.#######Komisyon. *Türkçe Sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu, 1988.#######Leibniz, Gottfried W. *Theodicee*. çev.

Levent Özşar. İstanbul: Gottfried Wilhelm, 2009.#######Mâturîdî, Ebû Mansûr. *Kitâbü't-Tevhîd*. thk. Bekir Topaloğlu - Muhammed Aruçi. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2003.#######Mâtürîdî, Ebû Mansûr. *Te'vîlâtu Ehli's-Sünne*. thk. Mecdî Bâsellûm. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 2005.#######Müslim, İbn Haccâc en-Nisâbûrî. *Sahîh-i Müslim*. thk. Muhammed Fuâd Abdulbaki. Kahire: Dâru İhyâu't-Turâsi'l-Arabî, 1955.#######Nesâî, Ebû Abdurrahmân Ahmed b. Şuayb el-Horasânî en-. *Sünen-i Nesâî*. Halep: Mektebetü'l-Matbûâti'l-İslâmiyye, 1986.#######Ögük, Emine. *Mâtürîdî'nin Düşünce Sisteminde Şer-Hikmet İlişkisi*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2009.#######Özdemir, Metin. *İlâhî Adalet ve Rahmet Penceresinden Kötülük ve Musibetler*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2013.#######Taylan, Necip. *Düşünce Tarihinde Tanrı Sorunu*. Ankara: Şehir Yayınları, 2000.#######Tirmizî, Ebû Îsâ Muhammed. *Sünen-i Tirmizî*. thk. Beşşâr Avvâd Ma'rûf. Beyrut: Dâru'l-Garbî'l-İslâmî, 1998.#######Topaloğlu,

Bekir vd. *İslâm'da İman Esasları*. Ankara: DİlB Yayınları, 3. Basım, 2017.#######Topaloğlu, Bekir vd. *İslam'da İnanç Esasları*. İstanbul: Çamlıca Yayınları, 2011.#######Vâbil, Yûsuf. *Eşrâtu'S-Sââ*. Riyad: Dâru İbni'l-Cevzî, 1994.#######Yaran, Cafer Sadık. *Din Felsefesine Giriş*. İstanbul: Dem Yayınları, 2012.#######Yaran, Cafer Sadık. *Kötülük ve Theodise*. Ankara: Vadi Yayınları, 1997.#######

#######**KAYNAKÇA**##############Aydın, Mehmet. *Din Felsefesi*. 4. Baskı. İstanbul: Selçuk Yayınları, 1994.#######Can, Seyithan. “Allah’ın Adaleti ve Sünneti Bağlamında Günümüz Toplumsal Helâkının İmkânı”. *Mesned İlahîyat Araştırmaları Dergisi. (Bahar 2022-1): 9-32.*#######Celil, Muhammed. “Kavimlerin Helâkı ve Alınması GerekenDersler”. *İktibas Dergisi* (15 Haziran 2023), www.iktibascizqisi.com Erişim: (17.07.2024)#######Draz, Abdullah. *İslâm’ın İnsana Verdiği Değer*. çev. Nureddin Demir. İstanbul: Kayıhan Yayınları, 1983.#######Gün, Faruk. *Varlıkta İlahî Adalet, Fatalizm ve İnsan Sorumluluğu -Fahreddîn er-Râzî-*. İstanbul: Kitap Dünyası 2024.#######Gün, Faruk. “Kader bağlamında İlâhî Adalet”, Adalet-İslam Medeniyetinin Temel değerleri, ed. Gencal Şenyayla, Ali Öncü, Ankara: Fecr Yayınları, 2022.#######Hume, David. *Din Üstüne*. çev. Mete Tuncay. 3. Baskı. Ankara: İmge Kitabevi Yayınları,1996.#######Korkmaz, Alper. *Muhammed İkbal’de Kötülük Problemi*

veTeodise. Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, 2014.#######*Kur'ân Yolu Meâli ve Tefsiri*, haz. Komisyon. Ankara:Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 3. Basım, 2007.#######Isfehânî, Rağıb el-. *el-Müfredât fi ğariyibi'l-Kur'ân*. İstanbul: Kahraman Yayınları, 1986.#######Mutçalı, Serdar. *Arapça-Türkçe Sözlük*. İstanbul: Dağarcık Yayınları, 1995.#######Nâfi b. Ezrâk. "Risâletü Nâfi ila Necde". *el-Kamil fi Luğe ve'l-edeb*. thk. Abdülhamid Hendâvi. Riyad:Vizaretü'l-evkaf es-Suudiyye, 1419/1998.#######Necde b. Âmir. "Risâletü Necde ila Nafi". *el-Kamil fi Luğe ve'l-edeb*. thk. Abdülhamid Hendâvi. Riyad:Vizaretü'l-evkaf es-Suudiyye, 1419/1998.#######Sinanoğlu, Abdulhamit. "Zulüm Ve Kötülükler İlâhî Mi, İnsânî Midir? - Zulüm Ve Kötülüklerin Kaynağı Hakkında Müslüman Kelâmcıların Tartışmaları Üzerine". *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlahîyat Fakültesi Dergisi* 19 (Mart 2012), 1-40.#######Watt, W. Montgomery. İslam Düşüncesinin Teşekkül Devri. çev. Ethem Ruhi Fığlalı. Ankara: Umran Yayınları,

Kelâm XLVIII:	Çağdaş Problemler ve Teodise
Proje Yürütücüsü	Recep ARDOĞAN
	KSÜ İlahiyat Fak., 3kelâm@gmail.com
Yazarlar	**Recep ARDOĞAN**
Editör	**Doç. Dr. YASİN ULUTAŞ** Uşak Üni. İlahiyat Fak.
Kapak, dizgi ve tashih	klm YAYINLARI
	klmyayinlari@gmail.com
	https://www.klmyayinlari.com/
	0 553 277 93 39
ISBN:	978-625-8386-48-6
	1. baskı, Kahramanmaraş 2024.

Atıf: *Çağdaş Problemler ve Teodise* ed. Yasin Ulutaş, klm Yayınları, Kahramanmaraş, 2024.

Tedarik adresi: https://www.n11.com/magaza/klm-yayinlari

TEDARİK: https://www.google.com/search?q=inpublisher:KLM&sca_esv=3e4a05f9a46c92ca&hl=tr&tbs=bkt:b&tbm=bks&sxsrf=ADLYWIJcuhy9_OYNc1ArHWoh-BCs2N4PSFA:1733303278682&ei=7htQZ5aoKcyVxc8PnIeX-QI&start=0&sa=N&ved=2ahUKEwiW19rx4Y2KAxXMSvEDHZzDJS84KBDy0wN6BAgQEAQ&biw=1280&bih=598&dpr=1.5

KAYNAKÇA ####### ####### Abdülbâkî, Muhammed Fuâd. *Mu'cemu'l- Müfehres*. İstanbul: Çağrı Yay., 1984. ####### Albayrak, Halis. *Kur'an'ın Bütünlüğü Üzerine*. İstanbul: Şule Yay., 1992. ####### Alper, Ömer Mahir. *Varlık ve İnsan*. İstanbul: Klasik Yay., 2010. ####### Altıntaş, Ramazan. "İbnü'l-Hümâm es-Sivâsî'ye (ö. 861/1456) Göre Allah'ın Yaratıklara Acı Çektirmesi Sorunu". *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* IX/2 [Sivaslı Din Bilginleri Özel Sayısı] (2005), 45-60. ####### *Kur'ân-ı Kerîm Meâli*. çev. Halil Altuntaş - Muzaffer Şahin. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 3. Basım, 2009. ####### Alusi, Şihabu'd-din Mahmud b. Muhammed b. Abdullah el- Hüseyni. *Şihabu'd-din Mahmud b. Muhammed b. Abdullah el- Hüseyni*. M. Şamile, ts. ####### Ateş, Süleyman. *İlmin Işığında Asrın Kur'an Tefsiri*,

ts. https://www.islamio-kul.com/kutuphane/ ####### Aydın, Ali Arslan. *İslam İnançları ve Felsefesi*. Ankara: DİB Yay., ts. ####### Aydın Topaloğlu. *Ateizm ve Eleştirisi*. Ankara: DİB Yay., 2002. ####### Bağdadi, Ebu Mansur Abdulkahir b. Tahir et-Temimi. *Kitabu Usuli'ddin*. Beyrut, ts. ####### Beydavî, Abdullah b. Ömer b. Muhammed Nâsıruddin. *Envaru't-tenzil ve hakaiku't-te'vil*. İstanbul: İhlas Vakfı Yay., 2010. ####### Bilmen, Ömer Nasuhi. *Muvazzah İlm-i Kelam*. İstanbul: Bilmen Yay., ts. ####### Bolelli, Nusret. *Belâgat*. İstanbul: İfav Yay., ts. https://www.islamio-kul.com/kutuphane/ ####### Buhari, Muhammed b. İsmail Ebu Abdullah. *Camiu's-Sahih el-Muhtasar*. thk. Mustafa Dib el-Beğa. Beyrut: İbn Kesir Yay., 3. Basım, 1987. ####### Büyük Haydar Efendi. *Usul-i Fıkıh Dersleri*. İstanbul: Üçdal Neşriyat, 1966. ####### Çağlar, Doğan. *Uyumsuz Çocuklar ve Eğitimi*. Ankara,

1981. ####### Dugaym, Semih. *Mevsuatu ilmi'l kelam*. Beyrut: Mektebetü Lübnan, 1997. ####### Ebu Hayyan, Muhammed b. Yûsuf b. Ali b.Yusuf b. Hayyan. *Bahru'l-Muhit*, ts. http://www.altafsir.com ####### Ebu Hayyan, Muhammed b. Yusuf b. Hayyan. *Tefsiru'l-bahri'l muhit*. Mektebetü'ş- Şamile, ts. ####### Ebu'l İzz, Ali b. Ali b. Muhammed. *Şerhu akideti'tahaviyye*. thk. Abdullah b. Abdulmuhsin et-Türki. Beyrut, 1997. ####### Ebu'l-Muin b. Meymun Nesefi. *Tabsıratu'l- Edille*. thk. H. Atay, Ş. Ali Düzgün. Ankara: DİB Yay., 2003. ####### Ebussuud, Muhammed b. Muhammed b. Mustafa. *İrşadu Akli'sselim ila mazaya'l Kur'ani'l Kerim*, ts. http://www.altafsir.com ####### Elmalı, Abdurrahman. "KUR'AN-I KERİM'DE ADALET (ADL) KAVRAMI". *Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 3 (01 Haziran 1997), 283-328. ####### Eser, Mithat. *Engelli Sahabiler*. İstanbul: Nesil Yay., 2013. #######

Eş'ari, Ebu'l Hasan Ali b. İsmail, el-İbane an usuli'ddiyane. *el-İbane an usuli'ddiyane*. thk. Beşir M. Uyun. Taif, 1990. ####### Eş'ari, Ebu'l-Hasan Ali b. İsmail. *Makalatu'l-İslamiyyin*. thk. Helmut Riter. Kaysbedan: Alman Müsteşrikleri Yay., 1980. ####### Gazzali, Ebu Hamid el-. *Mecmuatü'r-Resail içinde Kavaidu'l akaid, Daru'l fikr*. Beyrut, 2006. ####### Gölcük, Şerafettin - Toprak, Süleyman. *Kelam*. Konya: Tekin Kitapevi Yay., 1991. ####### Hasan Hüseyin Bircan. *İslam Felsefesinde Mutluluk*. İstanbul: İz Yay., 2001. ####### Heyet. *Diyanet İlmihali*, ts. https://www.islamiokul.com/kutuphane/ ####### Heyet. *Kelam Elkitabı*. Ankara: Grafiker Yay., 1. Basım, 2012. ####### Heyet. *Kur'an Yolu*. Ankara: DİB Yay., 2006. ####### Hökelekli, Hayati. *Din Psikolojisi*. Ankara: Diyanet Vakfı Yay., 1996. ####### Hüseyin Aydın. *Yaratılış ve Gayelilik (Teleoloji)*. Ankara: DİB Yay.,

2002. ####### İbn Rüşd. *Faslu'l-makal el-keşf an minhaci'l-edille (Felsefe – Din İlişkileri)*. İstanbul: Dergah Yay., 1985. ####### Kadı Abdulcebbar. *el-Muhtasar fi usuli'ddin, (Resailu'l adl ve't tevhid)*. thk. Muhammed Umare. Kahire, 1971. ####### Kadi Abdulcebbar b. Ahmed. *Şerhu Usuli'l Hamse*. Ümmü'l Kura Neşriyat, ts. ####### Keskin, Halife. *İslam Düşüncesinde Allah-Alem İlişkisi*. İstanbul: Beyan Yay., 1996. ####### Kılavuz, Saim. *İslâm Akaidi ve Kelâma Giriş*. İstanbul: Ensar Yay., 2012. ####### Kubat, Mehmet. *Kur'anda Tevhid*. İstanbul: Şafak Yay., 1994. ####### Kurtubi, Ebu Abdullah Muhammed b. Ahmed b. Ebi Bekr. *el-Camiu li ahkami'l-Kur'ani'l-Kerim*. Mektebetu Şamile, ts. ####### Manafov, Rafiz. *John Hick'in Din Felsefesinde Kötülük Problemi ve Teodise*. İstanbul: İz Yay., 2007. ####### Maturidi. *Kitabu't-tevhid*. thk. Fethullah Huleyf. İstanbul: Mektebe

İslamiyye, 1977. ####### Maturidi, Ebu Mansur Muhammed b. Muhammed b. Mahmud. *Te'vilatu ehli's-sunne*. thk. Fatıma Yusuf Hanemi. Beyrut: Resaleh Publishers, 2004. ####### Muhyiddin İbnü'l-Arabi. *Hikmette Son Nokta (El-Bulga Fi'l Hikmeh)*. çev. Vahdettin İnce. İstanbul: Kitsan Yay., ts. ####### Nesefi, Ebu'l-Muin. *Kitabu't-Temhid*. thk. C. Hasan Ahmed. Mısır: Daru't-Tebaa Muhammediyye, 1986. ####### Nureddin Sabuni. *el-Bidayetu fi usuli'ddin (Maturidiyye Akaidi)*. çev. Bekir Topaloğlu. Ankara: 1987, ts. ####### Nursi, Bediüzzaman Said. *Mektubat*, ts. ####### Nursi, Bediüzzaman Said. *Sözler*. İstanbul: Yeni Asya Yay., 1996. ####### Nursi, Bediüzzaman Said. *Şuâlar*, ts. http://erisale.com ####### Özemre, Ahmet Yüksel. *Vahye Göre Akıl*. İstanbul: Şule Yay., 2006. ####### Özsoy, Ömer. *Sünnetullah*. Fecr Yayınevi, 2018. ####### Öztürk, Yener. *Kur'anda Ahiret*. İstanbul: Işık Yay.,

2004. ####### Pezdevi, Ebu Yüsr Muhammed, Ehl-i Sünnet Akaidi. *Ehl-i Sünnet Akaidi*. çev. Ş. Gölcük. İstanbul: Kayıhan Yay., 1980. ####### Ragıb el-Isfahani, Ebu'l Kasım Hüseyin b. Muhammed. *el-Müfredat fi garibi'l Kur'an*. thk. M. S. Keylani. Beyrut, ts. ####### Razî, Fahruddîn Muhammed b. Ziyâuddîn Ömer b. el-Hüseyin el-Kureşî. *Mefatihu'l-Gayb*. Beyrut: İhyau't-Turasi'l-Arabi, 1999. ####### Semerkandi, Ebu Mansur Muhammed b. M. El-Hanefi. *Şerhu Fikhi'l Ekber*. thk. A. B. İbrahim el-Ensari, ts. ####### Seyyid Kutup. *Fi Zilali'l Kur'an*. Mektebetu Şamile, ts. ####### Suat Yıldırım. *Kur'anda Uluhiyet*. İstanbul: Kayıhan Yay., 1987. ####### Şehristani. *Nihayetü'l ikdam fi ilmi'l kelam*, ts. ####### Şehristani, Muhammed b. Abdülkerim b. Ebi Bekir. *el-Milel ve'n-Nihal*. Beyrut: Daru'l Ma'rife, 1996. ####### Taylan, Necip. *İslam Düşüncesinde Din Felsefeleri*. İstanbul: İfav Yay.,

1994. ####### Topaloğlu, Bekir. *Allah İnancı*. İstanbul: İSAM Yayınları, 2006. ####### Topaloğlu, Bekir. *Kelama Giriş*. İstanbul: Damla Yay., 2010. ####### Yarımbaş, Emine. “Kelam İlminin Tanımı Üzerine”. *KADER Kelam Araştırmaları Dergisi* 2/1 (24 Ocak 2009), 0-82. https://doi.org/10.18317/kader.45832 ####### Yazır, Elmalılı Hamdi. *Hak Din Kur’an Dili*. İstanbul: Eser Kitabevi, ts. ####### Yazır, Elmalılı Hamdi. *Metalib ve Mezahib*. İstanbul: Eser Neşriyat, 1978. ####### Yıldırım, Suat. *Kur’an-ı Hakim ve Açıklamalı Meali*. İstanbul: Zaman Gzt. Yay., 1998. ####### Yüksel, Emrullah. *Sistematik Kelam*. İstanbul: İz Yayıncılık, 2011. ####### TDV İslâm Ansiklopedisi. “ADL”. Erişim 02 Kasım 2024. https://islamansiklopedisi.org.tr/adl ####### TDV İslâm Ansiklopedisi. “ASLAH”. Erişim 02 Kasım 2024. https://islamansiklopedisi.org.tr/aslah #######

“eyhgm_istatistik_bulteni_nisan_23.pdf”. Erişim 02 Kasım 2024. https://aile.gov.tr/media/135432/eyhgm_istatistik_bulteni_nisan_23.pdf ####### ####### **KAYNAKÇA** ####### ####### *Abdülb□ki, M. Fuad. Mu’cem el-müfehres. İstanbul, 1982.* ####### *Adams, Marilyn McCord, "Problems of Evil: More Advice to Christian Philosopers", Faith and Philosophy, Vol.V, 1988.* ####### *Adıvar, A. Adnan. Tarih boyunca İlim ve Din. İstanbul, 1969.* ####### *Ali Haydar Efendi. Dürerü’l-hükkâm şerhu Mecelleti’l-ahkâm. İstanbul, 1330.* ####### *Ali Haydar, Durerul-hukkâm şerhu mecelletil-ahkâm, İstanbul, 1914, 87;* ####### *Akpınar, Ali. “Allah’ın Ahlâkı ile Ahlâklanmak”. Tasavvuf Dergisi, 6, (Mayıs 2001). 61-80. https://www.tasavvufakademi.com/?bolum=ayrinti&no=896* ####### *Alûsî, Ebûl-Fazl. Rûhu'l-meâni. Beyrut, t.y.* ####### *Aydın, Hüseyin. Ebu’l-Hasen el-Eş‘arî’de Nazar ve İstidlal.*

Ankara, 2012. ####### Aydın, Hüseyin. Ekolojik Sorunlara İslam Odaklı Yaklaşımlar. Ankara, 2021. ####### Aydın, Hüseyin. Yaratılış ve Gayelilik. Ankara, 1987. ####### Aydın, Mehmet S. Âlemden Allah'a, İstanbul, 2000. ####### Aydın, Mehmet S. Din Felsefesi. İzmir, 1987. ####### Aydın, Mehmet S. İslâm Felsefesi Yazıları. İstanbul, 2000. ####### Bağdadî, Abddulkahir b. Tahir. Usûlü'd-dîn. İstanbul, 1928. ####### Bağdadî, Abdulkahir, el-Fark beynel-fırak. Beyrut, 1977. ####### Bakıllânî, Kâdî Ebu Bekr. el-İnsâf. thk. Muhammed Zahid el-Kevserî. Kahire, 1963. ####### Bayrakdar, Mehmet, İslâm'da Evrimci Yaratılış Teorisi, (İstanbul, 1987. ####### Berki, Ali Himmet. Mecelle. İstanbul, 1982. ####### Beyzâvî. Tefsîru'l-Beyzavî. Beyrut, 1996. ####### Bolay, S. Hayri. Felsefî Doktrinler ve Terimler Sözlüğü. Ankara, 1996. ####### Câbirî, Muhammed Âbid. Arap Aklının Oluşumu. çev.

İbrahim Akbaba. İstanbul, 1997. ####### Capra, Fritjof. Kâinata Mensup Olmak. çev. Mücahit Bilici. İstanbul, 1996. ####### Carrel, Alexis. Hayat Hakkında Düşünceler, çev. Cahit Beğenç. İstanbul, 1988. ####### Cauthen, Kenneth. "Theodicy". Erişim 16.09.2024. http://www.frontier-net.net/~kenc/theodicy.htm ####### Cebeci, Lutfullah, Kur'ân-ı Kerime Göre Cin-Şeytan. Konya, 1989. ####### Cebeci, Lütfullah, Kur'ân'da Şer Problemi.185 (Ankara 1985), 129. ####### Cevizci, Ahmet. Paradigma Felsefe Sözlüğü, İstanbul, 2000. ####### Craig, William Lane. No Easy Answers: Finding Hope in Doubt, Failure and Unanswered Prayer. Chicago, 1990. ####### Çiftçi, Adil, "Bir Sosyolog Olarak Fazlur Rahman", İslâm ve Modernizm Fazlur Rahman Tecrübesi, İ.B.B.K.D.B.Y. İstanbul, 1997. ####### David, Hume, Din Üstüne. çev. Mete Tuncay. Ankara, 1979. ####### Davles, Paul, Tanrı ve

Yeni Fizik. çev. Murat Temelli. İstanbul, 1995. ####### Ömer Demir-Mustafa Acar. Sosyal Bilimler Sözlüğü. (Ankara, 1997). ####### Demir, Ömer. Bilim Felsefesi. Ankara, 2000. ####### Durmuş, Hünkâr. Dinsel İnanışlar ve Mitolojik Unsurlar Açısından Şeytan Algısı, Konya: Necmettin Erbakan. Üniversitesi, Sosyal Bilimler Üniversitesi, Doktora Tezi, 2022. ####### Dutton, Yasin. "Mülkiyet Paylaşma", çev. M. Çiftkaya, K. Fazlun-J. O'Brien, İslâm ve Ekoloji. İstanbul, 1992. ####### Ebû Abdillah, Muhammed b. Ebîbekir ed-Dımeşkî, İ'lâmu'l-muvakkıîn. Beyrut, 1973. ####### Ebû Rîde, Abdülhâdi, İbrahim b. Seyyar en-Nazzâm ve ârâuhu'l-kelâmiyyeti'l-felsefiyye. Kahire, 1989. ####### Ebussuûd, Muhammed. İrşadul-akli's-selîm ilâ mezâyel-Kur'âni'l-Kerîm. Beyrut, t.y. ####### İrfan Erdoğan- Nazmiye Ejder. Çevre Sorunları. Ankara, 1997. ####### Eş'arî, Ebû'l-Hasan. Makâlâtü'l-İslâmiyyîn. thk. Muhyiddin

Abdülhamîd. Kahire, 1969. ####### Gordon Fair vd., Su Getirme ve Kullanılmış Suları Uzaklaştırma Esasları, İlavelerle çev. Yılmaz Muslu. İstanbul, 1980. ####### Fârâbî, Ebû Nasr. Eflâtun Kanunlarının Özeti. Haz. Fahrettin Olguner. Ankara, 1985), ####### Faruki, İsmail. İslâm, çev. Osman Tunç. İstanbul, 1987. ####### Frontiernet. "Teodise". Erişim 10.08.2015. http://www.frontiernet.com/theodicy.htm ####### Gale, R. M. On the Nature and Existence of God. Cambridge, 1991. ####### Gazâlî, Ebû Hâmid. "el-Ḥikme fî maḫlûḳātillâhi ʿazze ve celle". Mecmûatu Resâili'l-Gazâlî, nşr. M. Ali Beyzun. Beyrut, t.s. ####### Gazâlî, Ebû Hâmid. İhyau ulûmi'd-dîn. İstanbul, 1985. ####### Gazâlî, Ebû Hâmid. el-Maksadul-esnâ fi şerhi Esmâillahi'l-Hüsnâ. Kıbrıs, 1987. ####### Gazâlî, Ebû Hâmid. Meâricül-Kuds. Beyrut, 1975. ####### Global Projects, "Essay on Theodicy". Erişim 22 Nisan 2010.

http://www.globalpro-jects.Org/equiaeon/theodlcy.htm#4 ####### Gökberk, Macit. Felsefe Tarihi. İstanbul, 1985. ####### Guénon, René. Modern Dünyanın Bunalımı. çev. Nabi Avcı. İstanbul, 1991. ####### Gündoğan, Ali Osman. Albert Camus ve Başkaldırma Felsefesi. Erzurum, 1995. ####### Habermas, Gary. İmmortality the Other Side of Death. Nashville, 1992. ####### Hayyât, Ebûl-Huseyn. el-İntisâr ve'r-reddü alâ İbni'r-Râvendi el-mülhid. thk: Niberc. Dimaşk, 1986. ####### Hick, John. Evil the God of Love. Fontana Library, 1968. ####### Horkheimer, Max. Akıl Tutulması. çev. Orhan Koçak. İstanbul, 2023. ####### Iqbal, Reconstruction of Religios Thought in İslam. Sheikh Ashraf Publisher. Lahore, t.y. ####### Işık, Kemal. "Nazzâm ve Düşünceleri". İslâm İlimleri Enstitüsü Dergisi, 3, Ankara, 1977. 101-113 https://isam-veri.org/pdfdrg/D00004/1977_3/197

7_3_ISIKK.pdf ####### İbn Kesîr, Ebû'l-Fidâ İsmail b. Ömer. el-Bidaye ve'n-nihâye. Beyrut, t.y. ####### İbn Kesîr, Ebu'l-Fidâ. Tefsîru'l-Kur'âni'l-Azîm. Beyrut, 1997. ####### İbn Rüşd. Tehafüt et-Tehafüt (Tutarsızlığın Tutarsızlığı). çev. Kemal Işık-Mehmet Dağ. İstanbul, 1998. ####### İbn Teymiye, Takiyyüddîn Ahmed b. Abdilhalim. en-Nübüvvât. Kahire, 1386. ####### Îcî, Adûduddin. el-Mevâkıf fi ilmi'l-kelâm. Beyrut, 1997. ####### İhsân, M. Amîm. Kavaidul-fıkh. Karaçi, 1986. ####### İhvanu's-Safa. Resail, nşr. Butrus el-Bustânî. Beyrut, 1957. ####### İkbal, Muhammed. İslâm'da Dinî Düşüncenin Yeniden İnşası. çev. Rahim Acar. İstanbul, t.y. ####### İsferayini, Ebûl-Muzaffer. et-Tabsîr fi'd-din. Beyrut, 1983. ####### Kazım Yıldız vd., Çevre Bilimi, Ankara, 2000. ####### Kempf, Constantin, "Theodicy". Erişim 8 Ağustos 2015. http://www.newadvent.oro/cathen/14569a.htm

####### Koons, Robert, “Swinburne's Design Argument: Teleological Explanation and Simplicity”. 7 Ekim 2018. http://www.la.utexas.edu/phl356/lecl3.html ####### Koons, Robert. “The Problem of Evil: Preliminaries”. Erişim 28 Şubat 2017. http://www.la.utexas.edu/phl356/lecl9.html ####### Kumeyr, Y. İslâm Felsefesinin Kaynakları. çev. Fahrettin Olguner. İstanbul, 1976. ####### Kurtubî Ebû Abdillah. el-Cami‘ li ahkâmi’l-Kur’ân. Kahire, 1372. ####### Kutluer, İlhan. Erdemli Toplum ve Düşmanları. İstanbul, 1996. ####### Kutluer, İlhan. İbn Sînâ Ontolojisinde Zorunlu Varlık. İstanbul, 2002. ####### Leibnitz, Gottfried. W. The Philosophical Works of Leibnitz. trans. George, M. Duncan, 1890. ####### Lindbom, Tage. Başaklar ve Ayrık Otları Modernliğin Sahte Kutsalları. İstanbul, 1997. ####### Lord Nortbourne. Modern Dünyada Din. çev. Şehabeddin Yalçın. İstanbul,

1995. ####### Mackie, J. L. “Kötülük ve Mutlak Kudret”. çev. Metin Yasa. Klasik Çağdaş Metinlerle Din Felsefesi. Samsun, 1997. ####### Mackie, J. L. The Miracle of Theism: Arguments for and against the Existence of God. Oxford, 1982. ####### Manafov, Rafiz. John Hick’in Din Felsefesinde Kötülük Problemi ve Teodise. İstanbul, 2007. ####### Martin, Michael. “Human Suffering and the Acceptance of God”. Erişim 22 Nisan 2009. http.7/www.infîdels.org/library/modern/mlchael_martin/suffering.html#2 ####### Mâtürîdî, Ebû Mansûr. Kitâbü't-Tevhîd. çev. Bekir Topaloğlu. Ankara, 2002. ####### Mâtürîdî, Ebû Mansûr. Kitâbu't-tevhîd. thk. Fethullah Huleyf. İstanbul, 1979. ####### Mâverdî, Ebû'l-Hasan Ali b. Muhammed. A'lâmu'n-nübüvve. Beyrut, 1987. ####### Mayer, Frederick. Yirminci Asırda Felsefe. İstanbul,1992. ####### Michael, Martin. Atheism A Philosophical

Justification. Philadelphia, 1990. ####### Mill, John Stuart. On Nature. yy. 1904. ####### Mine Kışlalıoğlu-Fikret Berkes. Çevre ve Ekoloji. İstanbul, 1989. ####### Muhammed Ebû Zehra. Târîhu'l-mezâhibi'l-İslâmiyye fî's-siyâseti ve'l-akâidi ve't-târîhi'l-mezâhibi'l-fıkhiyye. Kahire, t.y. ####### Murray, Michael J. "Leibniz on the Problem of Evil". Erişim 10 Ekim 2024. http://plato.stanford.edu/entries/leibniz-evil/#Var ####### Mutahhari, Murtaza. Adl-i İlâhî. çev. Hüseyin Hâtemî. İstanbul, 2005. ####### Orman, Sabri. İktisat Tarih ve Toplum. İstanbul, 2001. ####### Öner, Necati. İnsan Hürriyeti. Ankara, 1995. ####### Özdemir, Metin, "Gazzalici İyimserliğin Kritiği", İslâmiyât Dergisi, 3/1, (Ocak-Mart, 2000), 107-130. ####### Paksüt, Fatma. Platon ve Sonrası. Ankara, 1982. ####### Paley, William. Naturel Theology: Evidence of Existence and Attributes of the Deity.

Michigan, 1998. ####### Paulsen, David, “Evil”. Erişim 20 Ekim 2024 https://scripturecentral.org/archive/articles/encyclopedia-entry/evil ####### Pieper, Josef. Happiness and Contemplation. yy. 1958. ####### Plantinga, A. The Nature of Necessity. Oxford,1974. ####### Raflque, M. Hint ve İslâm Felsefesi. çev. Şahin Filiz. Konya, 1993. ####### Rand, A. For the New Intellectual. New York, 1961. ####### Râzî, Fahreddin,Tefsiru1-kebir. Beyrut, 1990. ####### Russell, Bertrand. Şağduyu ve Atom Savaşı. çev. Avni Yakalıoğlu. Ankara, 1960. ####### Sâbûnî, Nureddin. el-Bidâye fî usûli'd-din, thk. Bekir Topaloğlu. Dımaşk, 1979. ####### Sanderson Beck. “Socrates, Xenophon and Plato”. Erişim 20 Mart 2020. https://www.san.beck.org/EC21-Socrates.html ####### Schopenhauer. İrade Felsefesi. çev. Sümer Erenyılmaz. İstanbul, 1993. ####### Seneca, Luclus Annaeus.

“Doğa Sorunları”. çev. Çiğdem Duruşken. Cogito Deprem Özel Sayısı. İstanbul, 1999 - ISSN 1300-2880 ####### Seval Kutlu vd., “Kentleşmenin Ekolojik Sisteme ve Çevreye Etkileri ile Çözüm Önerileri”. Kent Yönetimi İnsan ve Çevre Sorunları Sempozyumu. İstanbul, 1999. ####### Shmith, G. H. Atheism: The Case Against God. New York, 1979. ####### Smart, J. vd. Atheism and Theism. Oxford, 1996. ####### St. Augustine. “İyiliğin Yokluğu Olarak Kötülük”. çev. Metin Yasa. Klasik Çağdaş Metinlerle Din Felsefesi. Samsun, 1997. ####### Suyûtî, Celâlu'd-Dîn. ed-Dürerul-mensûr. Beyrut, 1993. ####### Swinburne, Richard. the Existence of God. Oxford, 1991. ####### Şehristânî, Ebu’l-Feth. el-Milel ve’n-nihal. thk. Emir Ali Mehnâ-Ali Hasan Fâûr. Beyrut, 1998. ####### Şevkânî, Muhammed b. Ali. Fethu'l-kadîr. Beyrut, t.y. ####### Taberî, Muhammed b. Cerîr, Câmiu'l-beyân an te’vîli âyi’l-

Kur'ân. Beyrut, 1405. ####### *Taslaman, Caner. Kuantum Teorisi Felsefe ve Tanrı. İstanbul, 2013.* ####### *Topçu, Nurettin. İsyan Ahlâkı. çev. M. Kök, M. Doğan. İstanbul, 1998.* ####### *Türkateist, "Tanrı'nın Sıfatları". Erişim 10 Nisan 2010. http://www,Qeocities.com/türkateist.htm.* ####### *Urry, John. Mekânları Tüketmek. çev. Rahmi G. Öğdül. İstanbul, 1999.* ####### *Weber, Alfred. Felsefe Tarihi. çev. H. Vehbi Eralp. İstanbul, 1994.* ####### *Weischedel, Wilhelm. Felsefenin Arka Merdiveni. çev. Sedat Ümran. İstanbul, 1997.* ####### *Werner, Charles. Kötülük Problemi. çev. Sedat Umran. İstanbul, 2000.* ####### *Yaran, C. Sadık. Kötülük ve Theodise. Ankara, 1997.* ####### *Yasa, Metin, Tanrı ve Kötülük. Ankara, 2003.* ####### *Yavuzer, Haluk. Çocuk ve Suç. İstanbul,1998.* ####### ####### ####### **KAYNAKÇA** ####### Ardoğan, Recep. *Temellerden Topluma -Kelam İlminde Sosyal*

Açılımlar. İstanbul: klm yayınları, 2016, ####### Ardoğan, Recep. "Ruanda'daki Soykırım Sömürgecilerin Eseri", *Günümüz Kelam Problemleri*, editör: Recep Ardoğan, klm yay., Kahramanmaraş 2018, ss. 463-465. ####### Ardoğan, Recep. *Kelam ve Felsefe Açısından Nübüvvet.* 2 bs., Kahramanmaraş: klm Yayınları, 2022. ####### Bloch, Ernst. "Marksizm ve Doğal Hukuk", *Defter -Edebiyat, Tarih, Politika ve Felsefe-* 40 (2000). ####### Çimen, Ali. Tarihi Değiştiren İmparatorluklar. İstanbul: Timaş Yayınları, 2009. ####### Çubuk, Ali. *Sosyal Politika ve Sosyal Güvenlik*. Ankara: Gazi Üniversitesi Yayınları, 1982. ####### Gemalmaz, M. Semih. *Ulusalüstü İnsan Hakları Hukukunun Genel Teorisine Giriş*. İstanbul: Beta Yayınları, 1997. ####### Güven, Sami. *Sosyal Politikanın Temelleri*. 2. bs. Bursa: Ezgi Kitabevi, 1997, ####### Kaboğlu, İbrahim Özden. *Özgürlükler Hukuku.* 3. bs. İstanbul: AFA

yayınları, 1996. ####### Marx, Karl. *Kapital*. çev: Alaattin Bilgi, 4. Bsk., Ankara: Evrensel Basım Yayın, 1993. ####### el-Mütevellî, Abdülhamit. *Mebadiu Nizami'l-Hukm fi'l-İslâm*. 4. bs. İskenderiye: Daru'l-Ma'arif, 1978. ####### Nursî, Said. *Sözler*. İstanbul: Yeni Asya Neşriyat, 2013. ####### Tuna, Orhan; Nevzat Yalçıntaş. *Sosyal Siyaset*, İstanbul: Filiz Kitabevi, 1991 ####### Yamanı, Ahmad Zaki. "Islamic Law And Contemporary Issues", *God And Man in The Contemporary Islamic Thought*. Editör: Charles Malik, Beirut: American University of Beirut Centennial Publicansions, 1972. ####### ####### **KAYNAKÇA** ####### Açıkgenç, Alparslan. "Said Nursi", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XXXV, 565-572. Ankara: 2018. ####### Albayrak, Sadık. *Son Devrin İslam Akademisi Dâru'l-Hikmeti'l-İslâmiyye*, İstanbul: Fikriyyât Yayınları 2021. ####### Bediüzzaman, Said Nursi.

(2008), *Lem'alar.* İstanbul: RNK Neşriyat. ####### Bediüzzaman, Said Nursi. *İşârâtu'l-İ'câz fî Mezânni'l-Î'câz*. 4. Baskı. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları 2015. ####### Bediüzzaman, Said Nursi. *Mektubât*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları 2016. ####### Bediüzzaman, Said Nursi. *Sözler*. İstanbul: Envar Neşriyat 1991. ####### Buhârî, *el-Câmiʿu'ṣ-ṣaḥîḥ*, İstanbul 1315, I-VIII. ####### Ebû Dâvûd, *Sünen* (nşr. Kemâl Yûsuf el-Hût), Beyrut: 1409/1988. ####### Ebû Nuaym, *Ḥilyetü'l-evliyâʾ*, Kahire: 1351-1357/1932-1938. ####### İbn Mâce, *es-Sünen* (nşr. M. Mustafâ el-A'zamî), Riyad 1403/1983. ####### İmam Mâlik, *el-Muvaṭṭaʾ* (nşr. Takıyyüddin en-Nedvî), Dımaşk-Beyrut 1412/1991. ####### Kara, İsmail. *Türkiye'de İslâmcılık Düşüncesi*, İstanbul: 1987. ####### Mevlânâ. *Divân-ı Kebîr*. (haz. Abdülbaki Gölpınarlı). İstanbul: 1958. #######

Müslim, *Ṣaḥîḥ* (nşr. Muhammed Fuâd Abdülbâkī), Kahire 1374-75/1955-56. ####### Nesai, Ebû Abdurrahman Ahmed b. Ali b. Şuayb. *Amelü'l-yevm ve'l-leyle*, Müessesetü'l-Kütübi's-Sekafiyye, Beyrut, 1986. ####### Nisaburi, Ebû Abdullah İbnü'l-Beyyi' Muhammed Hakim en-Nisaburi. *el-Müstedrek ale's-Sahihayn*. Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, Haydarabad: 1915. ####### Nursi, Said. *Şuâlar*, İstanbul: Envâr Neşriyat 1995. ####### O. Leaman. "Nursi's Place in the Ihya' Tradition", *MW*, LXXXIX, 314-324. 1999. ####### Râgıb el-İsfahânî, *Müfredâtü elfâẓi'l-Ḳurʾân* (nşr. Safvân Adnân ####### Dâvûdî), Dımaşk-Beyrut: 1412/1992. ####### Şerif Mardin. "Bediüzzaman Said Nursi (1873-1960): The Shaping of a Vocation", *Religious Organization and Religious Experience* (ed. J. Davis), London-New York 1982, s. 65-79. ####### Şerif Mardin. *Religion and Social Change in Turkey: The Case of Bediuzzaman Said*

Nursi, Albany 1989. ####### Tirmizî, *el-Câmiʿu'ṣ-ṣaḥîḥ* (nşr. Ahmed M. Şâkir), Kahire: 1356/1937. #######

Kelâm LI: **Musibetler Karşısında TEODİSE-İNSAN İLİŞKİSİ**

Proje Yürütücüsü Recep ARDOĞAN

KSÜ İlahiyat Fak., 3kelâm@gmail.com

Yazarlar Hüseyin AYDIN & Nazım BAYRAKDAR & Recep ARDOĞAN

Editör Doç. Dr. Yasin ULUTAŞ

Kapak, dizgi ve tashih klm YAYINLARI

klmyayinlari@gmail.com

https://www.klmyayinlari.com/

0 553 277 93 39

ISBN: 978-605-06963-4-9

1. baskı, Kahramanmaraş 2024.

Atıf: *Musibetler Karşısında Teodise-İnsan İlişkisi*, ed. Yasin Ulutaş; Furat Akdemir, klm Yayınları, Kahramanmaraş, 2024.

Tedarik adresi: https://www.n11.com/magaza/klm-yayinlari

TEDARİK: https://www.google.com/search?q=inpublisher:KLM&sca_esv=3e4a05f9a46c92ca&hl=tr&tbs=bkt:b&tbm=bks&sxsrf=ADLYWIJcuhy9_OYNc1ArHWoh-BCs2N4PSFA:1733303278682&ei=7htQZ5aoKcyVxc8PnIeX-QI&start=0&sa=N&ved=2ahUKEwiW19rx4Y2KAxXMSvEDHZzDJS84KBDy0wN6BAgQEAQ&biw=1280&bih=598&dpr=1.5

KAYNAKÇA ####### Alûsî, Ebûl-Fazl. *Rûhu'l-meâni*. Beyrut: t.y. ####### Aydın, Hüseyin. *Ebu'l-Hasen el-Eş'arî'de Nazar ve İstidlal*. Ankara: 2012. ####### Aydın, Mehmet S. *Âlemden Allah'a*, İstanbul: 2000. ####### Bolay, S. Hayri. *Felsefî Doktrinler ve Terimler Sözlüğü*. Ankara: 1996. ####### Câbirî, Muhammed Âbid. *Arap Aklının Oluşumu.* çev. İbrahim Akbaba. İstanbul: 1997. ####### Cauthen, Kenneth. "Theodicy". Erişim 16.09.2024. http://www.frontier-net.net/~kenc/theodicy.htm ####### Cebeci, Lutfullah. *Kur'ân-ı Kerime Göre Cin-Şeytan*. Konya: 1989. ####### Craig, William Lane. *No Easy Answers: Finding Hope in Doubt, Failure and Unanswered Prayer*. Chicago: 1990. ####### David, Hume. *Din Üstüne*. çev. Mete Tuncay. Ankara: 1979. ####### Davles, Paul, *Tanrı ve Yeni Fizik*. çev. Murat Temelli.

İstanbul: 1995. ####### Durmuş, Hünkâr. *Dinsel İnanışlar ve Mitolojik Unsurlar Açısından Şeytan Algısı*, Konya: Necmettin Erbakan. Üniversitesi, Sosyal Bilimler Üniversitesi, Doktora Tezi, 2022. ####### Ebussuûd, Muhammed. *İrşadu akli's-selîm ilâ mezâyel-Kur'âni'l-Kerîm*. Beyrut: t.y. ####### Fârâbî, Ebû Nasr. *Eflâtun Kanunlarının Özeti*. Haz. Fahrettin Olguner. Ankara: 1985. ####### Faruki, İsmail. *İslâm*, çev. Osman Tunç. İstanbul: 1987. ####### Frontiernet. "Teodise". Erişim 10.08.2015. http://www.frontiernet.com/theodicy.htm ####### Gale, R. M. *On the Nature and Existence of God*. Cambridge: 1991. ####### Gazâlî, Ebû Hâmid. "el-Ḥikme fî maǰlûḳātillâhi ʿazze ve celle". *Mecmûatu Resâili'l-Gazâlî*. nşr. M. Ali Beyzun. Beyrut: t.s. ####### Gökberk, Macit. *Felsefe Tarihi*. İstanbul: 1985. ####### Guénon, René. *İslâm Maneviyatı*

ve Taoculuğa Toplubakış. çev. M. Kanık. İstanbul: 1989. ####### Guénon, René. *Kadim Bilimler ve Bazı Modern Yanılgılar*, çev. Fevzi Topaçoğlu. İstanbul: 2000. ####### Guénon, René. *Modern Dünyanın Bunalımı*. çev. Nabi Avcı. İstanbul: 1991. ####### Gündoğan, Ali Osman. *Albert Camus ve Başkaldırma Felsefesi*. Erzurum: 1995. ####### Habermas, Gary. *İmmortality the Other Side of Death*. Nashville: 1992. ####### Hick, John. *Evil the God of Love*. Fontana Library. 1968. ####### Iqbal, *Reconstruction of Religios Thought in İslam*. Sheikh Ashraf Publisher. Lahore: t.y. ####### İbn Kesîr, Ebu'l-Fidâ. *Tefsîru'l-Kur'âni'l-Azîm*. Beyrut: 1997. ####### İkbal, Muhammed. *İslâm'da Dinî Düşüncenin Yeniden İnşası*. çev. Rahim Acar. İstanbul: t.y. ####### Kiriş, Nurten. "Tarihsel Olarak Kötülük Problemi ve Çözüm Yolu Olarak Teodise" *Felsefe ve*

Sosyal Bilimler Dergisi 3/5 (2008), 81-96. ####### Kurtubî Ebû Abdillah. *el-Cami‘ li ahkâmi’l-Kur’ân*. Kahire: 1372. ####### Kutluer, İlhan. *İbn Sîna Ontolojisinde Zorunlu Varlık*. İstanbul: 2002. ####### Leibnitz, Gottfried. W. *The Philosophical Works of Leibnitz*. trans. George, M. Duncan: 1890. ####### Lord Nortbourne. *Modern Dünyada Din*. çev. Şehabeddin Yalçın. İstanbul: 1995. ####### Mackie, J. L. *The Miracle of Theism: Arguments for and against the Existence of God*. Oxford: 1982. ####### Manafov, Rafiz. *John Hick’in Din Felsefesinde Kötülük Problemi ve Teodise*. İstanbul: 2007. ####### Mâtürîdî, Ebû Mansûr. *Kitâbü't-Tevhîd*. çev. Bekir Topaloğlu. Ankara: 2002. ####### Michael, Martin. *Atheism A Philosophical Justification*. Philadelphia: 1990. ####### Muhammed Ebû Zehra. *Târîhu’l-mezâhibi’l-İslâmiyye fî’s-*

siyâseti ve'l-akâidi ve't-târîhi'l-mezâhibi'l-fıkhiyye. Kahire, t.y. ####### Murray, Michael J. "Leibniz on the Problem of Evil". Erişim 10 Ekim 2024. http://plato.stanford.edu/entries/leibniz-evil/#Var ####### Öner, Necati. *İnsan Hürriyeti*. Ankara: 1995. ####### Paulsen, David. "Evil". Erişim 20 Ekim 2024 https://scripturecentral.org/archive/articles/encyclopedia-entry/evil ####### Plantinga. A. *The Nature of Necessity*. Oxford: 1974. ####### Rand, A. *For the New Intellectual*. New York: 1961. ####### Raflque, M. *Hint ve İslâm Felsefesi*. çev. Şahin Filiz. Konya: 1993. ####### Sâbûnî, Nureddin. *el-Bidâye fî usûli'd-din*, thk. Bekir Topaloğlu. Dımaşk: 1979. ####### Schopenhauer. *İrade Felsefesi*. çev. Sümer Erenyılmaz. İstanbul: 1993. ####### Suyûtî, Celâlu'd-Dîn. *ed-Dürerul-mensûr*. Beyrut:

1993. ####### Swinburne, Richard. *the Existence of God*. Oxford: 1991. ####### Şehristânî, Ebu'l-Feth. *el-Milel ve'n-nihal*. thk. Emir Ali Mehnâ-Ali Hasan Fâûr. Beyrut: 1998. ####### Taberî, Muhammed b. Cerîr. *Câmiu'l-beyân an te'vîli âyi'l-Kur'ân*. Beyrut: 1405. ####### Taslaman, Caner. *Kuantum Teorisi Felsefe ve Tanrı*. İstanbul: 2013. ####### Weischedel, Wilhelm. *Felsefenin Arka Merdiveni*. çev. Sedat Ümran. İstanbul: 1997. ####### Werner, Charles. *Kötülük Problemi*. çev. Sedat Umran. İstanbul: 2000. ####### Yaran, C. Sadık. *Kötülük ve Theodise*. Ankara: 1997. ####### Yasa, Metin. *Tanrı ve Kötülük*. Ankara: 2003. ####### ####### **KAYNAKÇA**

####### Avcı, Mahmut, Serdar Saygılı, Nurullah Denizer ve Nazım Bayrakdar (2018). Disiplinlerarası Bir Yaklaşımla Kötülük Problemi, Eğitim

Yayınevi, Konya. ####### Aydın, M. Şevki (2011). Açık Toplumda Din Eğitimi (Yeni Paradigma İhtiyacı), Nobel Akademi Yayınları, Ankara, s. 91-92. ####### Bayrakdar, Nazım (2018). Din Derslerinde Kötülük Probleminin Çözümü, İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi 7/1, s. 395. 378-402. ####### Bayrakdar, Nazım (2020). Din Eğitimi Olgusunu Tanımlama Problemi, İlahiyat Tetkikleri Dergisi, 2/54, s. 433-456. ####### Çevik, Mustafa (2003). David Hume'da Kötülük Sorunu, Dini Araştırmalar Dergisi, 6/16, s. 25-38. ####### Denizer, Nurullah, Nazım Bayrakdar, Serdar Saygılı ve Mahmut Avcı (2018). Disiplinlerarası Bir Yaklaşımla İnanç-Eylem Tutarlılığı, Çizgi Kitabevi Yayınları, Konya. ####### Ertürk, Selahattin (1994). Eğitimde Program Geliştirme, Meteksan A.Ş., Ankara. ####### Kandemir, Sibel (2024).

Lise Öğrencilerinde Dinî Tutum ve Din Dışı Yönelim, Marife Dergisi 24/1, s. 265-290.

####### Senemoğlu, Nuray (2007). Gelişim ve Öğrenme, Gönül Yayıncılık, İstanbul.

####### ####### KAYNAKLAR

####### ####### Acarbaş, E., & Başıbüyük, H. H. "İyi Bir Yaşamın Haritası: İyi Oluş Modelleri Üzerine Kısa Bir İnceleme". *Turkish Journal of Healthy Aging Medicine* 1 (2024), 25-32. ####### Conklin, Grand. "Biyolojist Gözüyle Din", *İlim-Ahlak-İman*. ed. M. Rahmi Balaban, 7. bs. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 1986. ####### Çankır, Bilal; Serdar Yener, *İş'te Pozitif Davranış*, Konya: Çizgi Kitabevi, 2017. ####### Doğan, Mebrure, "Karakter Gücü Olarak Sabır ve Psikolojik İyi Oluş İlişkisi", *The Journal of Happiness & Well-Being* 5/1 (2017): 134-153. ####### Diener, Ed;

Katherine Ryan. “Öznel İyi Oluş: Genel Bir Bakış”. trc. Nevzat Gencer, *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 11/3 (Aralık 2018), 2621-2638. https://doi.org/10.17218/hititsosbil.457382. ####### el-Maturîdî, Ebu Mansur Muhammed es-Semerkandi, *Kitâbü't-Tevhîd Tercümesi*, Trc. Bekir Topaloğlu, Ankara: İSAM Yayınları, 2009, ####### Schopenhauer, Arthur. *Hayatın Anlamı*. çev. Ahmet Aydoğan. 3. baskı, İstanbul: Say yayınları, 2010. ####### Taştan, Kenan. *Stres Yönetimi*. İstanbul: Yeni Asya Neşriyat, 2015. #######